

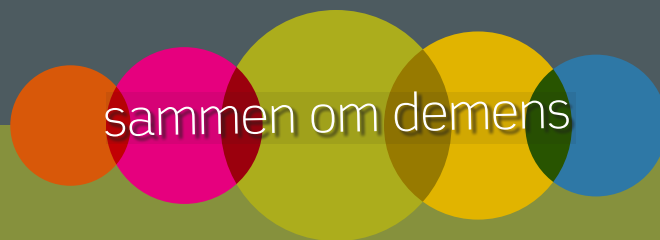

sammen om demens

Survey: Sammen om demens

Haderslev

sammen om demens

“Sammen om demens” er Haderslev Kommunes demensstrategi.

Når vi siger kommune, mener vi hele kommunen. “Kommune” betyder fællesskab - og fælles opgave.

I Haderslev Kommune løfter vi opgaven i fællesskab.

Vi er sammen om at forstå, sætte retning og handle. Sammen i de familier, i det foreningsliv, det forretningsliv, den faglighed, det byliv og den forvaltning som sammen kan skabe et værdigt liv for mennesker med demens.

Derfor har vi også været sammen om at forstå, hvor og hvordan vi kan blive mere demensvenlige.

Vi har spurgt dem, der er medborgere til mennesker med demens.

Svarene kan du læse i denne rapport.

sammenomdemens.dk

H.K.H. Prinsesse Benedikte er
protektor for "Sammen om demens"

sammen om demens

Survey / Spørgeskemaundersøgelsen

Den 16. april 2018 blev den kvantitative survey sendt digitalt til en population (gruppe) på 618 respondenter.

Respondenterne var udpeget og indsamlet af deltagere fra kvalitative fokusgrupper samt fra medlemmerne af det Innovationsråd, som har styret "Sammen om demens".

I perioden 16. april til 22. maj 2018 valgte 240 respondenter at besvare spørgeskemaundersøgelsen.

Den kvantitative survey består af 72 spørgsmål. Vi bad alle respondenter besvare alle spørgsmål, men vælge "Ved ikke / Kan ikke svare", hvis de ikke kunne svare. I nærværende rapport og præsentation af resultaterne har vi filtreret disse ikke-besvarelser fra i tallene og graferne.

Alle respondenter blev bedt om at besvare alle undersøgelsens spørgsmål ud fra deres subjektive vurdering: Svare ud fra deres oplevelse, følelse og vurdering. Respondenterne blev endvidere anbefalet at besvare spørgsmålene ud fra deres første umiddelbare indskydelse og forholdsvis hurtigt.

De kvalitative og semistrukturerede fokusgruppeinterview blev gennemført i december 2017; fire grupper med hver fire repræsentanter fra foreningslivet, fagpersonale, forretningslivet og familier (pårørende til mennesker med demens). De kvalitative fokusgrupper bidrog bl.a. til at opkvalificere den kvantitative survey i forhold til fokus og tematikker, sprog og begreber, roller og ansvar mm

De kvalitative fokusgruppeinterviews, den kvantitative spørgeskemaundersøgelse, fotos, videoer og materialer fra forløbet, herunder nærværende rapport, er udført og udarbejdet af Jonas Norgaard Mortensen, adm. direktør i Institut for Relationspsykologi, for Haderslev Kommune.

En særlig tak går til Innovationsrådet, Haderslev Butikker, Haderslev Erhvervsråd, Haderslev foreningsliv, FrivilligCenter Haderslev, de 16 deltagere i fokusgrupperne og alle respondenterne, som sammen har hjulpet med at udpege og samle relevante deltagere til undersøgelsen samt bidraget med deres viden, tid, erfaringer og engagement.

sammen om demens

Stemmer fra "Sammen om demens"

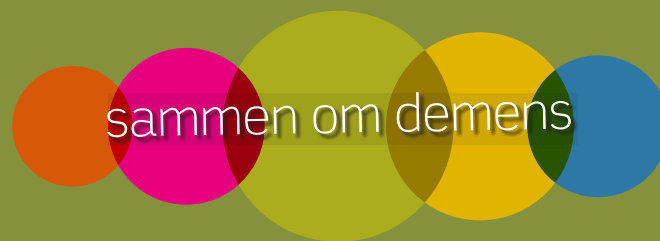
sammen om demens

Igennem rapporten
kan du møde nogle af de mange
medborgere, som er "Sammen om
demens" i Haderslev Kommune.

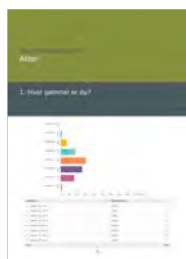
De 16 medborgere er
repræsentanter for de familier, det
forretningsliv, de foreninger og den
faglige forvaltning, som sammen kan
skabe et værdigt liv for mennesker
med demens.

sammenomdemens.dk

sammen om demens

Indholdsoversigt

Side 8 **Baggrundsspørgsmål**

Om alder, køn, rolle og relation til demente.

Side 14 **Borgeren i centrum**

Om at lade sig invitere ind, være et supplement og værdighed.

Side 19 **Udredning og diagnose**

Om at igangsætte, vejlede og samarbejde om udredning og diagnose.

Side 24 **Kvalitet og livskvalitet**

Om sammenhæng, tilpasning, koordination og tilbud i hjem og på center.

Side 33 **Overskuelighed og forståelighed**

Om én indgang, info, hjemmeside og visitation.

Side 40 **Faglighed og personale**

Om tid, kontinuitet, viden, uddannelse og relationer.

Side 51
Sammen om demens

Om samskabelse, ansvar, relationer, engagement og samarbejde.

Side 88
Erhvervs- og butikslivet: Nye initiativer

Om kasse med tid, partnerskab og certificering.

Side 60
Frivillige og foreninger

Om tryghed, forståelse, tilbud og rummelighed i foreningslivet.

Side 93
Bylivet og demens

Om bylivets rolle, tryghed, demensvenlighed, hensyn og transport.

Side 69
Foreninger: Nye initiativer

Om certificering, inklusion og ressourcer i foreninger.

Side 102
Viden og forståelse

Om borgerviden, forståelse og særlige behov.

Side 74
Kommunens strategier

Om demensteam, én indgang, én tovholder, samarbejde og uddannelse.

Side 108
Bylivet og offentlige rum: Nye initiativer

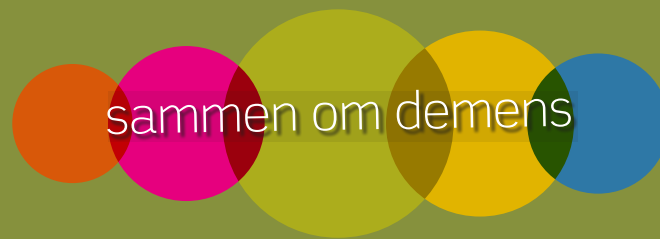
Om design, drop-in-steder og ambassadører.

Side 80
Erhvervs- og butikslivet

Om rolle, tryghed, tilbud, rummelighed og forståelse.

Baggrundsspørgsmål

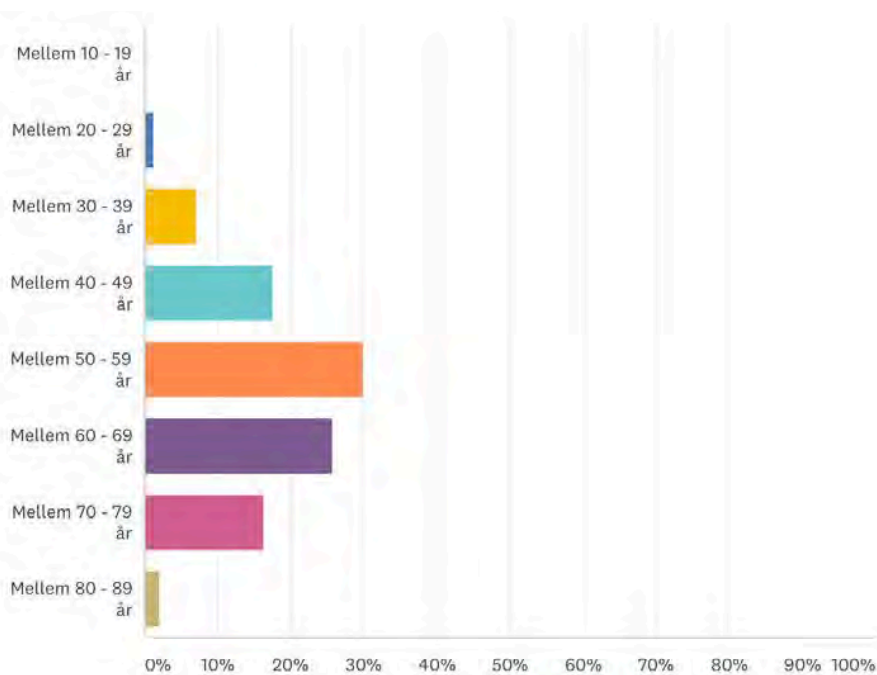
Alle respondenter blev stillet en række baggrundsspørgsmål om dem selv, herunder om:

- alder
- køn
- hvor de møder mennesker med demens
- om de møder mennesker med demens, som leder eller medarbejder.

Baggrundsspørgsmål

Alder

1. Hvor gammel er du?

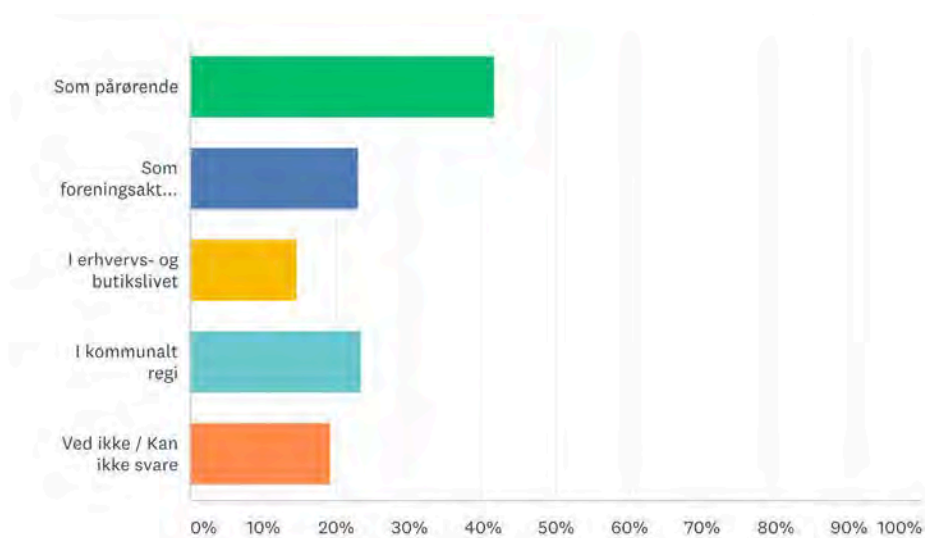

SVARVALG	BESVARELSER	
▼ Mellem 10 - 19 år	0,00%	0
▼ Mellem 20 - 29 år	1,25%	3
▼ Mellem 30 - 39 år	7,08%	17
▼ Mellem 40 - 49 år	17,50%	42
▼ Mellem 50 - 59 år	30,00%	72
▼ Mellem 60 - 69 år	25,83%	62
▼ Mellem 70 - 79 år	16,25%	39
▼ Mellem 80 - 89 år	2,08%	5
I ALT		240

Baggrundsspørgsmål

Relation til mennesker med demens

2. Hvor har du en relation til eller møder mennesker med demens?

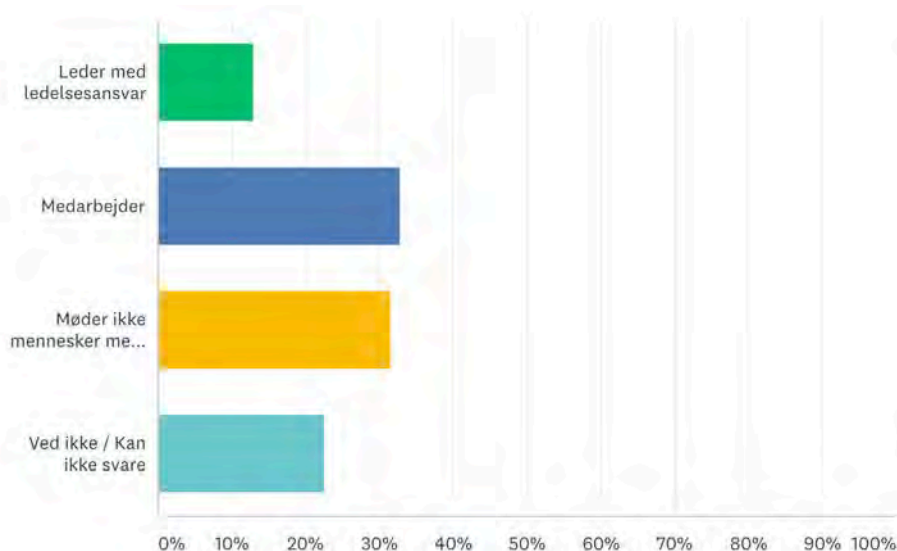

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Som pårørende	41,67% 100
▼ Som foreningsaktiv og/eller frivillig	22,92% 55
▼ I erhvervs- og butikslivet	14,58% 35
▼ I kommunalt regi	23,33% 56
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	19,17% 46
Respondenter i alt: 240	

Baggrundsspørgsmål

Leder eller medarbejder

3. Hvis du på dit arbejde møder mennesker med demens, gør du det så som leder eller medarbejder?

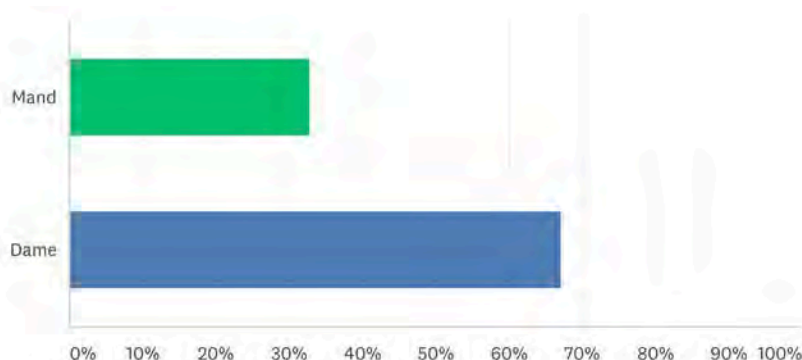

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Leder med ledelsesansvar	12,92% 31
▼ Medarbejder	32,92% 79
▼ Møder ikke mennesker med demens på mit arbejde	31,67% 76
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	22,50% 54
I ALT	240

Baggrundsspørgsmål

Kvinde eller mand

4. Er du mand eller dame?

SVARVALG	BESVARELSER	
▼ Mand	32,92%	79
▼ Dame	67,08%	161
I ALT		240

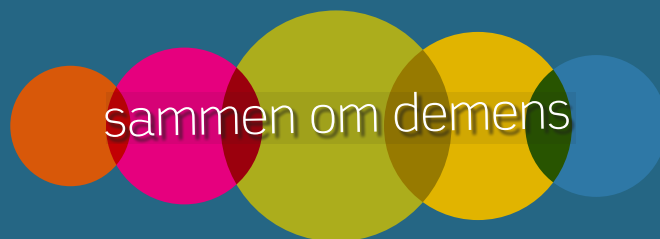
Det var desværre nok for sent.....

sammen om demens

“Min mor var i eget hjem i meget lang tid. Det så ud som om, at hun klarede sig selv. Men det gjorde hun så bare ikke. Hun gik rundt i butikkerne og sad nede ved en frisør og sov. Selve forløbet gjorde, at min mor i en lang periode var ude ved os stort set hver dag. Vi fik stadig mere aflastning, og til sidst flyttede min mor på et plejecenter. Det var desværre nok for sent, for selv om hun har det godt, er hun utryk og bange, fordi hun ikke kan genkende og forstå det.”

Søren Nygaard
Pårørende til et menneske med demens

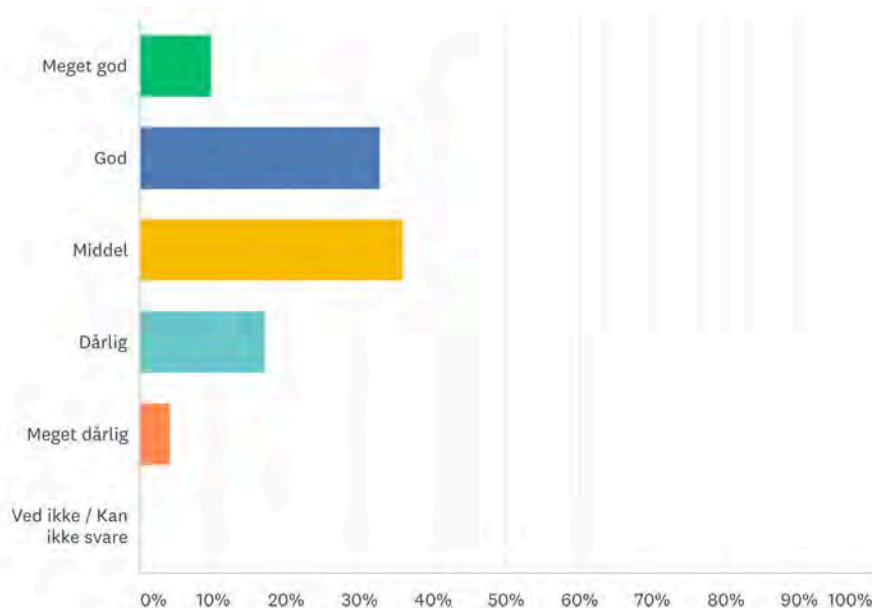
Borgeren i centrum

Undersøgelsen spurgte ind til respondenternes subjektive vurdering af, hvor god Haderslev Kommune er til at sætte borgeren i centrum i arbejdet med mennesker med demens.

"I det følgende bedes du ud fra din oplevelse vurdere, hvor god Haderslev Kommune er til at sætte borgeren i centrum i arbejdet med demente og pårørende."

Borgeren i centrum At lade sig invitere ind

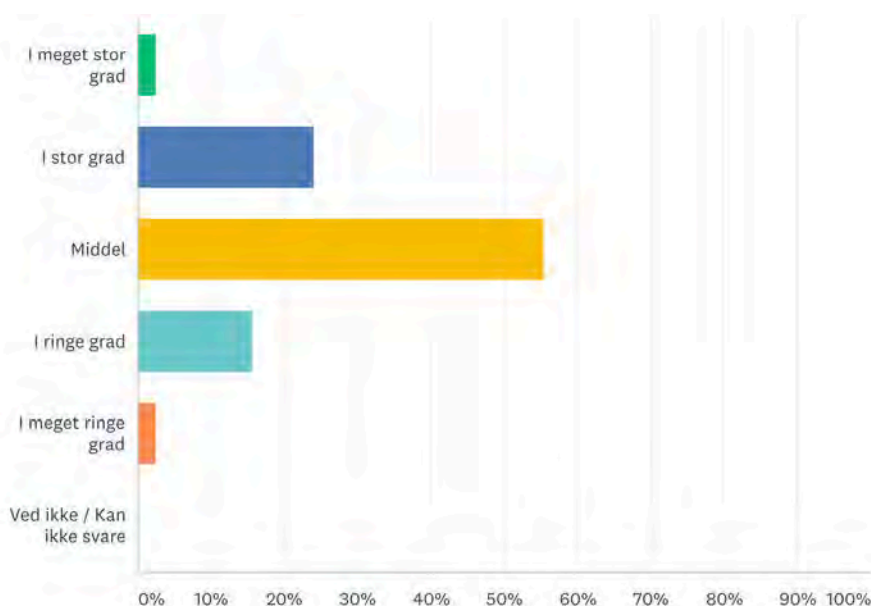
5. Hvor god er Haderslev Kommune til at *lade sig invitere ind* i den demente borgers liv på den dementes præmisser?

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god	9,84% 12
God	32,79% 40
Middel	36,07% 44
Dårlig	17,21% 21
Meget dårlig	4,10% 5
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	122

Borgeren i centrum Tilbud som supplement

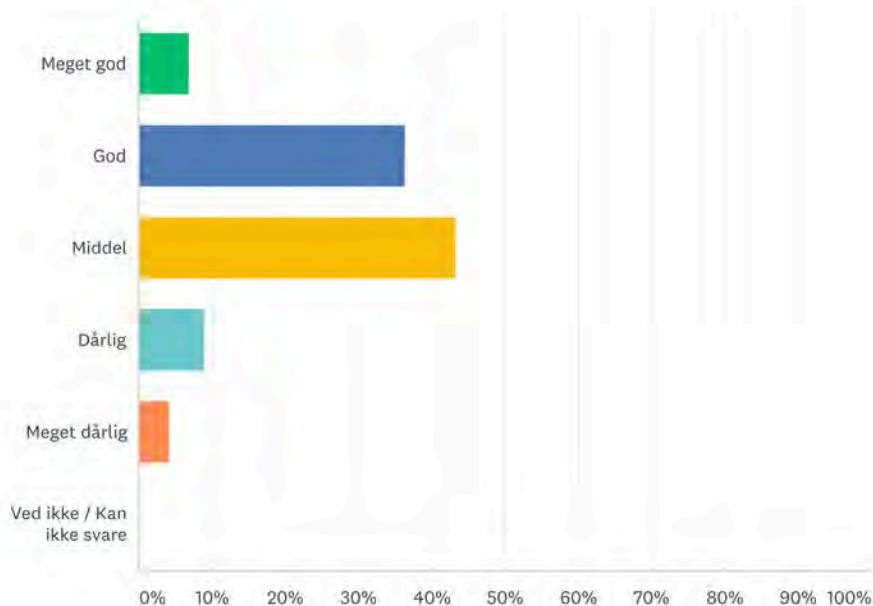
6. I hvor stor grad har du oplevet, at Haderslev Kommunes tilbud er *et supplement* til det, de demente og deres pårørende selv kan?

SVARVALG	BESVARELSER
I meget stor grad	2,48% 3
I stor grad	23,97% 29
Middel	55,37% 67
I ringe grad	15,70% 19
I meget ringe grad	2,48% 3
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	121

Borgeren i centrum Værdig behandling

7. Hvor god er Haderslev Kommune til at medvirke til en *værdig behandling* for den demente borger?

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god	6,99% 10
God	36,36% 52
Middel	43,36% 62
Dårlig	9,09% 13
Meget dårlig	4,20% 6
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	143

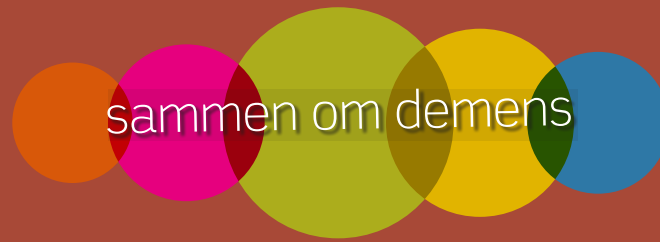
Svært at se sin far gå i forfald.....

sammen om demens

“Det har været meget svært at se min far gå i forfald. Han er jo den, han er. Han har jo altid været min far, den store og stærke. Og derfor er det meget svært at se, hvordan han går i forfald. Han har altid været den stærke, den, der styrede hjemmet, den arbejdende. Han har tjent penge, han har været den, der sørgede for, at familien fungerede. Og derfor er det så svært at se, at han bliver så hjælpeløs lige pludselig. Det tager hårdt ved lige så stille at se ham gå i forfald.”

Lis Lindenstrøm
Pårørende til et menneske med demens

Udredning og diagnose

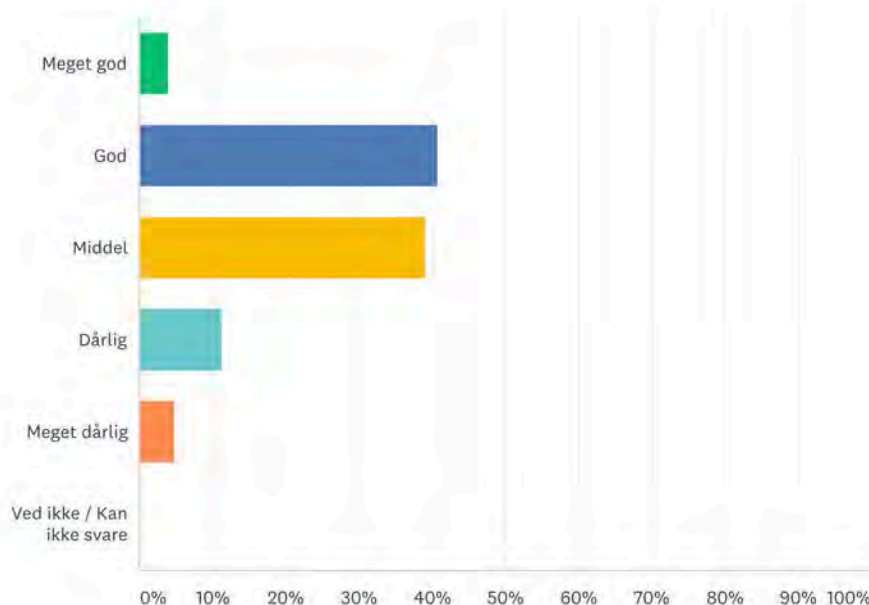
Respondenterne blev bedt om - ud fra deres oplevelse - at vurdere, hvor god Haderslev Kommune er til at informere om symptomer og behandlingsmuligheder for demens.

"I det følgende bedes du ud fra din oplevelse vurdere, hvor god Haderslev Kommune er til at informere om symptomer og behandlingsmuligheder for demens. "

Udredning og diagnose

Igang sætte udredningsforløb

8. Hvor god er kommunen til at *igangsætte udredningsforløb* for demente?

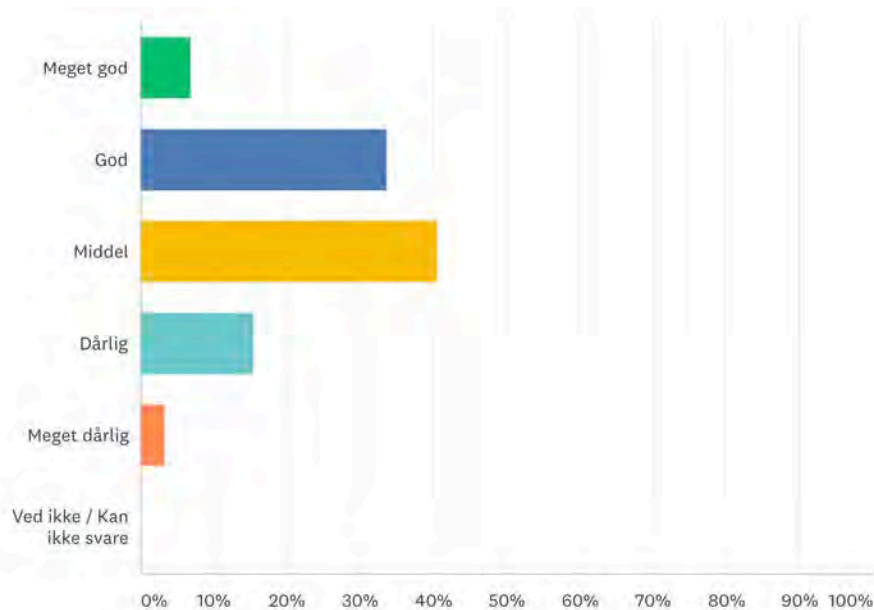

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god	4,00% 5
God	40,80% 51
Middel	39,20% 49
Dårlig	11,20% 14
Meget dårlig	4,80% 6
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	125

Udredning og diagnose

Vejledning om udredningsforløb

9. Hvor god er kommunen til at *vejlede om udredningsforløb* for demente?

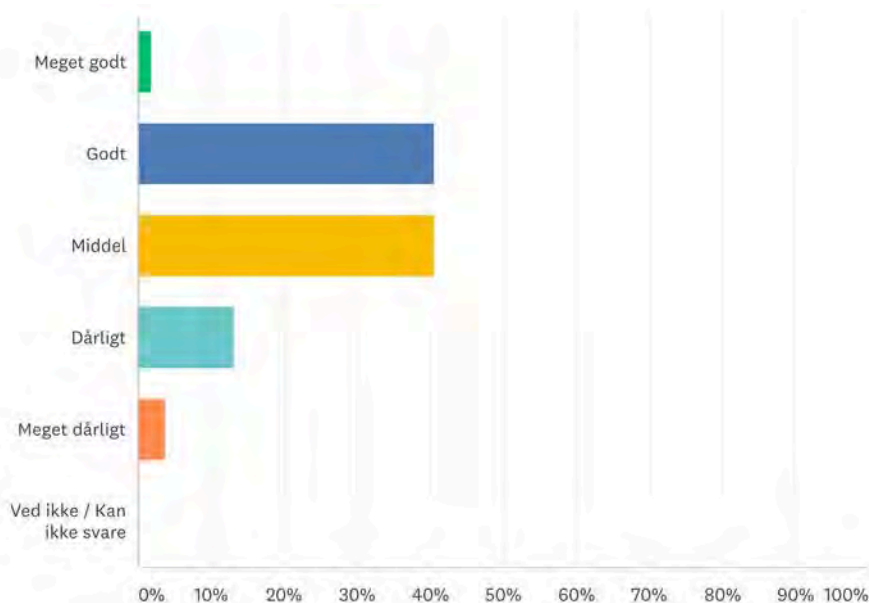

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god	6,90% 8
God	33,62% 39
Middel	40,52% 47
Dårlig	15,52% 18
Meget dårlig	3,45% 4
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	116

Udredning og diagnose

Samarbejde mellem region og kommune

10. Hvor godt er *samarbejdet* mellem læger, udredningsenheden i regionen og Haderslev Kommunes fagpersonale?

SVARVALG	BESVARELSER
Meget godt	1,89% 2
Godt	40,57% 43
Middel	40,57% 43
Dårligt	13,21% 14
Meget dårligt	3,77% 4
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	106

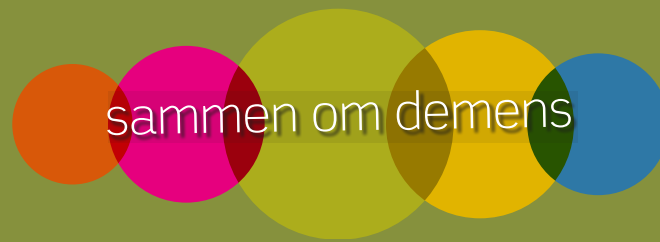
Det er vigtigt at høre på dem, der er tæt på.....

sammen om demens

"Hvis ikke man er tæt på, og oplever det, kan det være svært at opdage. Den første gang, vi var til praktiserende læge, snakkede lægen lidt med min svigermor og sagde, at alt vist var fint. Så tænkte jeg, at vi måske overdrev, fordi hun ikke lige kunne huske. I sådan en situation vil det da være dejligt, hvis de hørte lidt mere på os pårørende, som er tæt på. Det er vigtigt, at høre på dem som er tæt på."

Ingrid Kolind Holm
Pårørende til et menneske med demens

Kvalitet og livskvalitet i tilbud

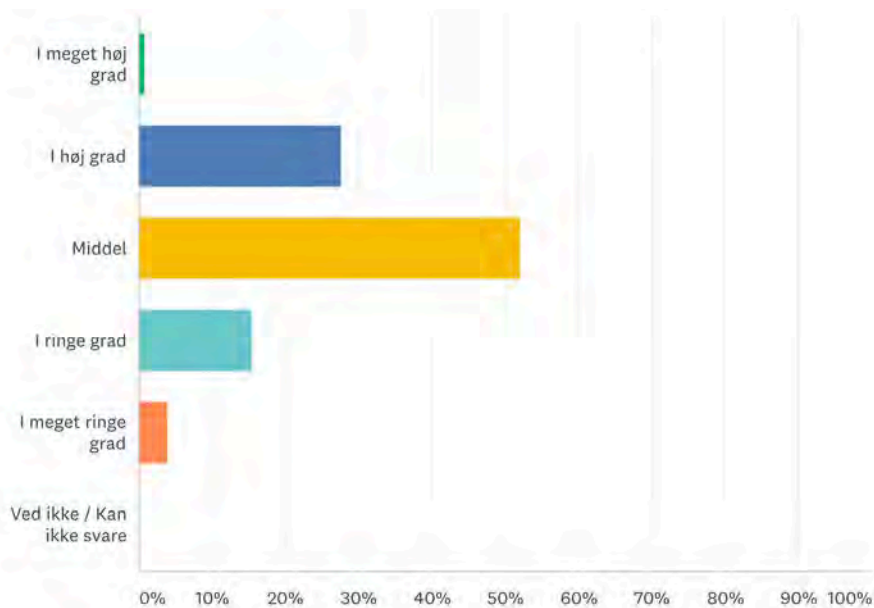
I undersøgelsen blev alle respondenter bedt om at vurdere, hvor god Haderslev Kommune er til at skabe kvalitet og livskvalitet i kommunens tilbud til demente.

“I det følgende bedes du ud fra din oplevelse vurdere, hvor god Haderslev Kommune er til at skabe kvalitet og livskvalitet i kommunens tilbud til demente.”

Kvalitet og livskvalitet

Sammenhængende forløb

11. I hvor høj grad medvirker kommunen til et *sammenhængende forløb* for den demente?

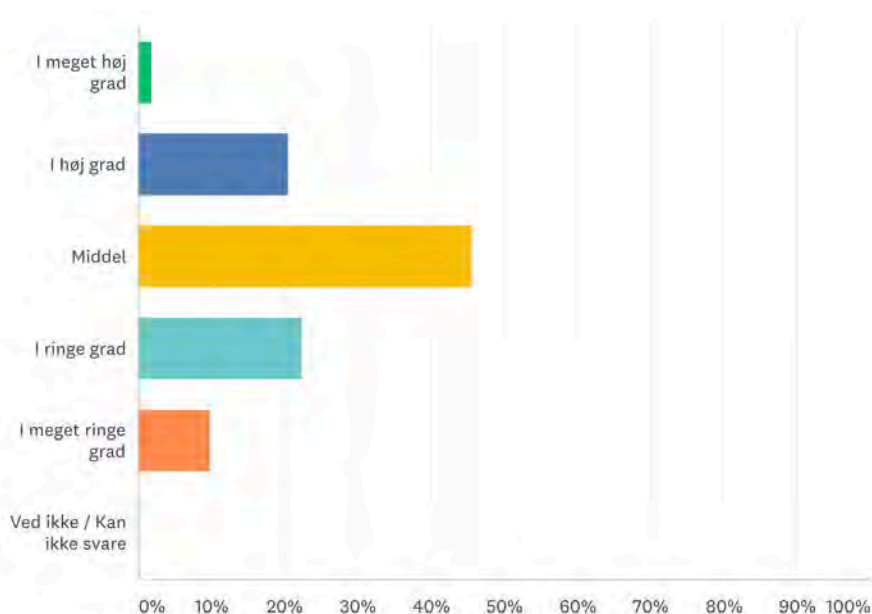

SVARVALG	BESVARELSER
I meget høj grad	0,81% 1
I høj grad	27,64% 34
Middel	52,03% 64
I ringe grad	15,45% 19
I meget ringe grad	4,07% 5
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	123

Kvalitet og livskvalitet

Individuelt tilpasset forløb

12. I hvor høj grad tilbyder kommunen et individuelt *tilpasset forløb* for den demente?

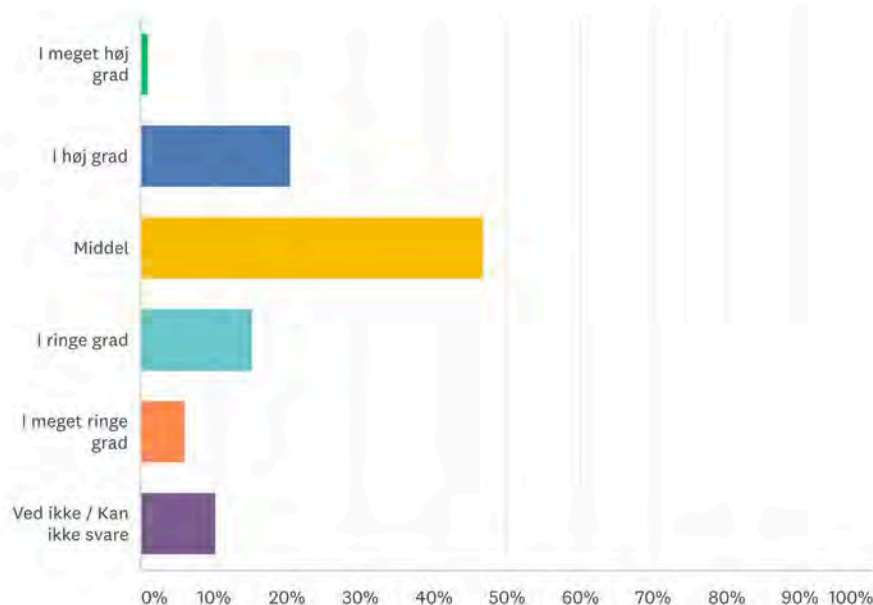

SVARVALG	BESVARELSER
▼ I meget høj grad	1,79% 2
▼ I høj grad	20,54% 23
▼ Middel	45,54% 51
▼ I ringe grad	22,32% 25
▼ I meget ringe grad	9,82% 11
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	112

Kvalitet og livskvalitet

Tværfaglig koordination

13. I hvor høj grad tilbyder kommunen en *tværfagligt koordineret indsats* for den demente?

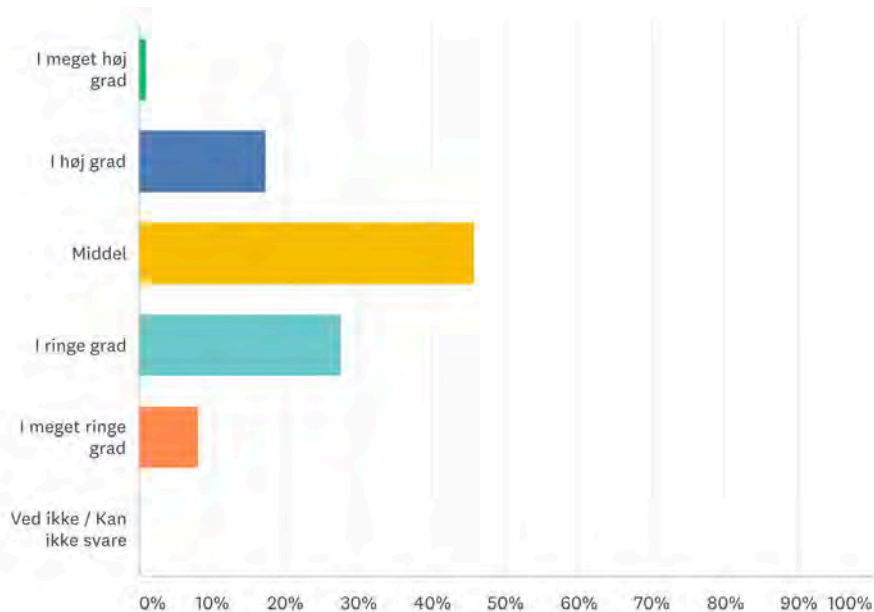

SVARVALG	BESVARELSER
I meget høj grad	1,02% 1
I høj grad	20,41% 20
Middel	46,94% 46
I ringe grad	15,31% 15
I meget ringe grad	6,12% 6
Ved ikke / Kan ikke svare	10,20% 10
I ALT	98

Kvalitet og livskvalitet

Tilbud i eget hjem

14. I hvor høj grad er kommunens tilbud i *eget hjem* af høj kvalitet?

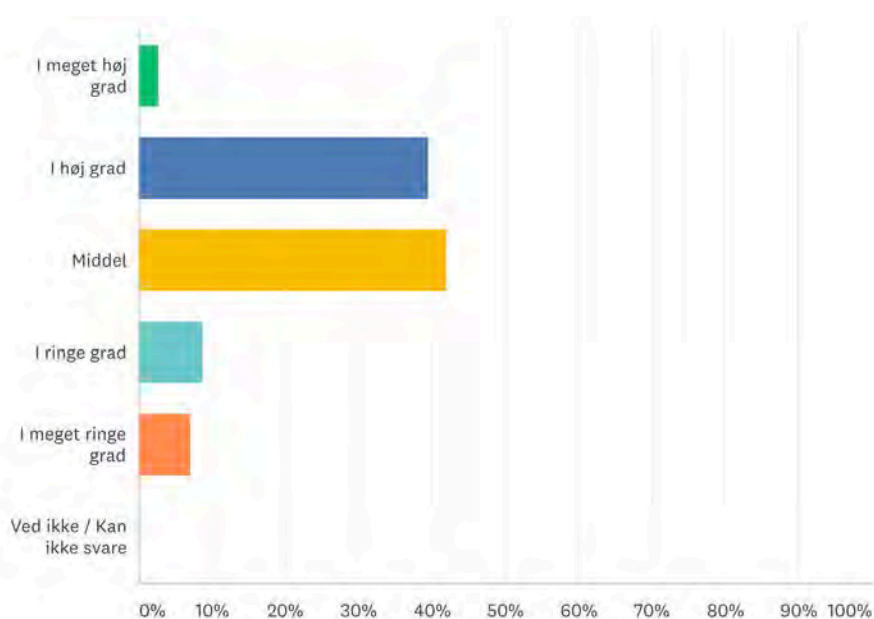

SVARVALG	BESVARELSER	
▼ I meget høj grad	1,02%	1
▼ I høj grad	17,35%	17
▼ Middel	45,92%	45
▼ I ringe grad	27,55%	27
▼ I meget ringe grad	8,16%	8
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00%	0
I ALT		98

Kvalitet og livskvalitet

Tilbud på plejecentre

15. I hvor høj grad er kommunens tilbud på plejecentre af høj kvalitet?

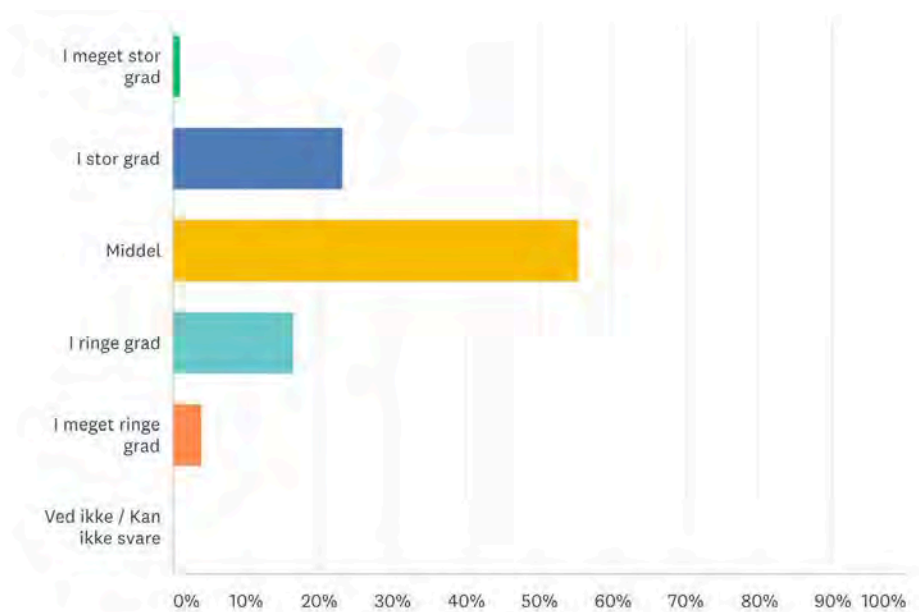

SVARVALG	BESVARELSER
I meget høj grad	2,63% 3
I høj grad	39,47% 45
Middel	42,11% 48
I ringe grad	8,77% 10
I meget ringe grad	7,02% 8
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	114

Kvalitet og livskvalitet

Selvstændighed

16. I hvor stor grad bidrager kommunens tilbud samlet set til den største mulige *grad af selvstændighed* for den demente?

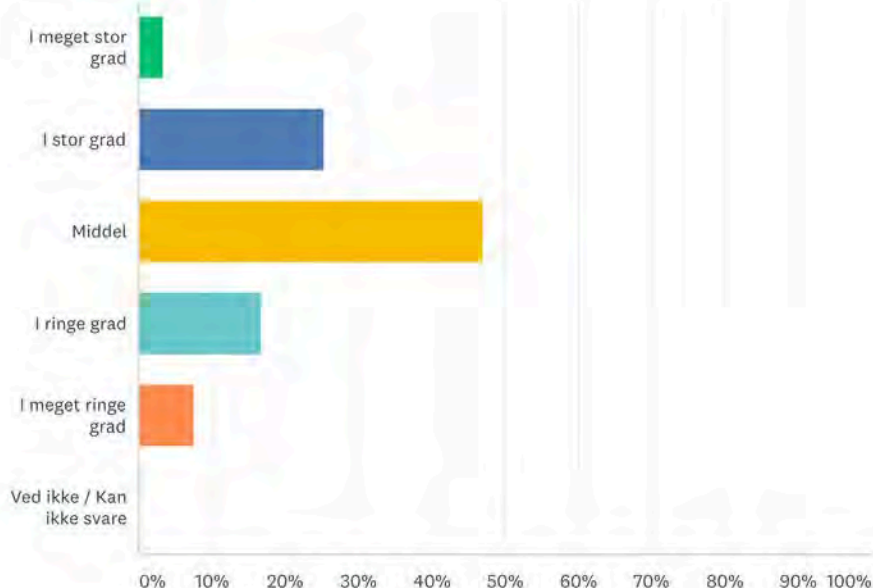

SVARVALG	BESVARELSER
▼ I meget stor grad	0,97% 1
▼ I stor grad	23,30% 24
▼ Middel	55,34% 57
▼ I ringe grad	16,50% 17
▼ I meget ringe grad	3,88% 4
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	103

Kvalitet og livskvalitet

Livskvalitet

17. I hvor stor grad bidrager kommunens tilbud samlet set til den størst mulige grad af *livskvalitet* for den demente?

SVARVALG	BESVARELSER
I meget stor grad	3,36% 4
I stor grad	25,21% 30
Middel	47,06% 56
I ringe grad	16,81% 20
I meget ringe grad	7,56% 9
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	119

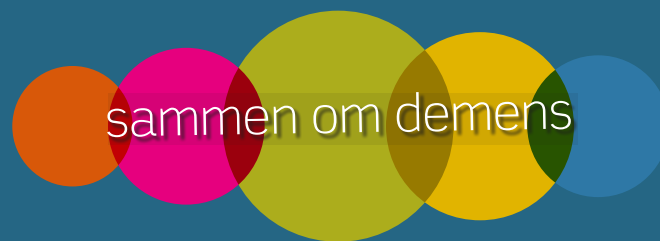
Så bliver hun mødt, hvor
hun stadig har værdighed.....

sammen om demens

“Jeg oplever at personalet banker på døren og spørger om de må komme ind og de spørger altid om vi har brug for hjælp. Der er meget respekt omkring min mor, og det kan jeg godt lide. Det er derfor, at hun har det godt, for hun bliver egentligt mødt, selv om hun er meget lille i sit hoved, så bliver hun mødt, hvor hun stadig har værdighed. Og det betyder rigtigt meget.”

Susanne Gormsen
Pårørende til et menneske med demens

Overskuelighed og forståelighed

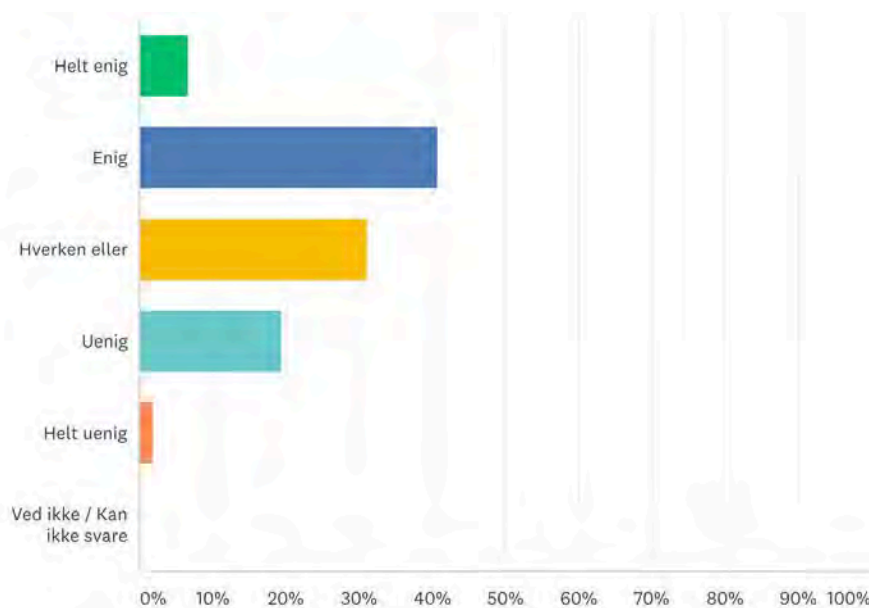
Alle respondenterne blev bedt om ud fra deres oplevelse at vurdere, hvor enig de er i en række udsagn om overskueligheden og forståeligheden af kommunens tilbud.

“I det følgende bedes du ud fra din oplevelse vurdere din enighed i en række udsagn om overskueligheden og forståeligheden af kommunens tilbud. ”

Overskuelighed og forståelighed

Én indgang til kommunen

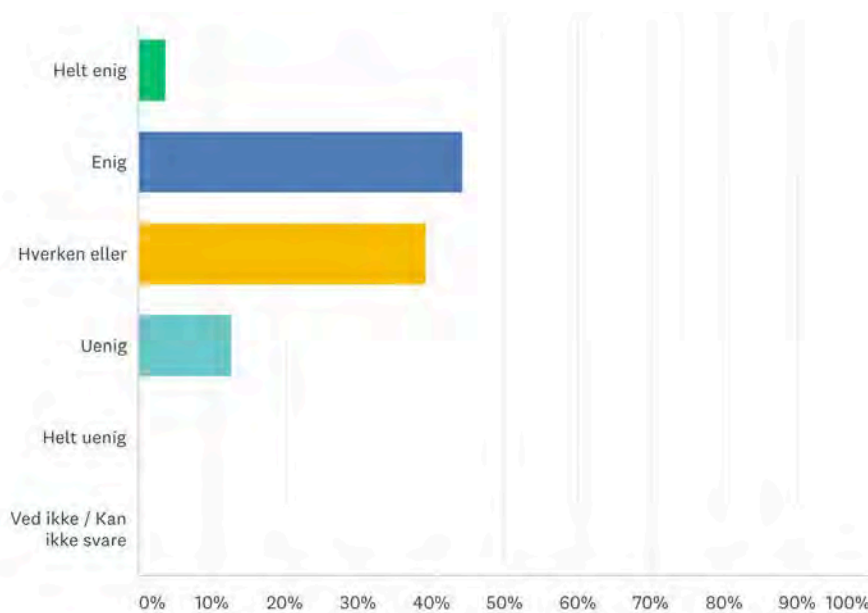
18. Familier til demente oplever, at der i Haderslev Kommune er én indgang til *den kommunale information, rådgivning og vejledning*.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	6,80% 7
▼ Enig	40,78% 42
▼ Hverken eller	31,07% 32
▼ Uenig	19,42% 20
▼ Helt uenig	1,94% 2
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	103

Overskuelighed og forståelighed Hjemmeside informationer

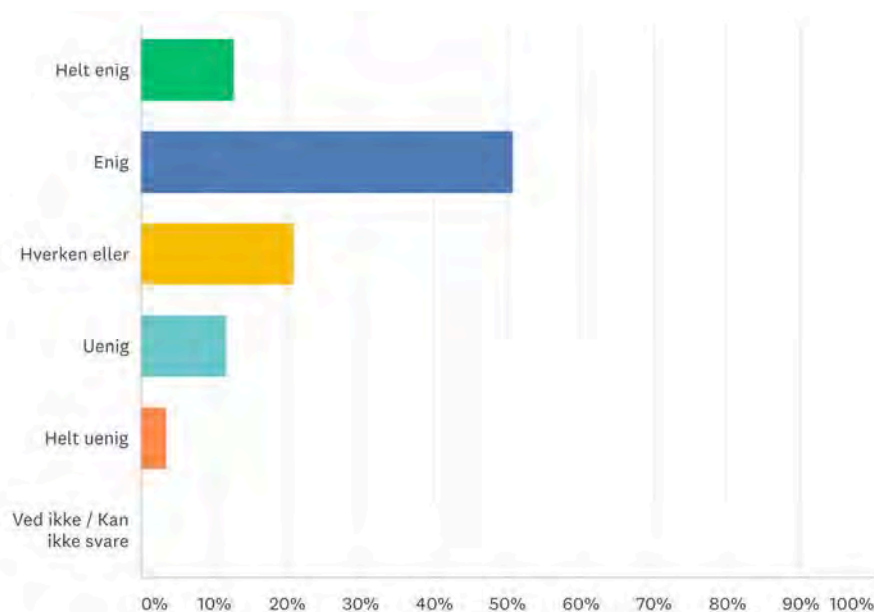
19. Familier til demente oplever, at der på Haderslev Kommunes *hjemmeside* er de nødvendige informationer om demens.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	3,80% 3
▼ Enig	44,30% 35
▼ Hverken eller	39,24% 31
▼ Uenig	12,66% 10
▼ Helt uenig	0,00% 0
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	79

Overskuelighed og forståelighed God og venlig visitation

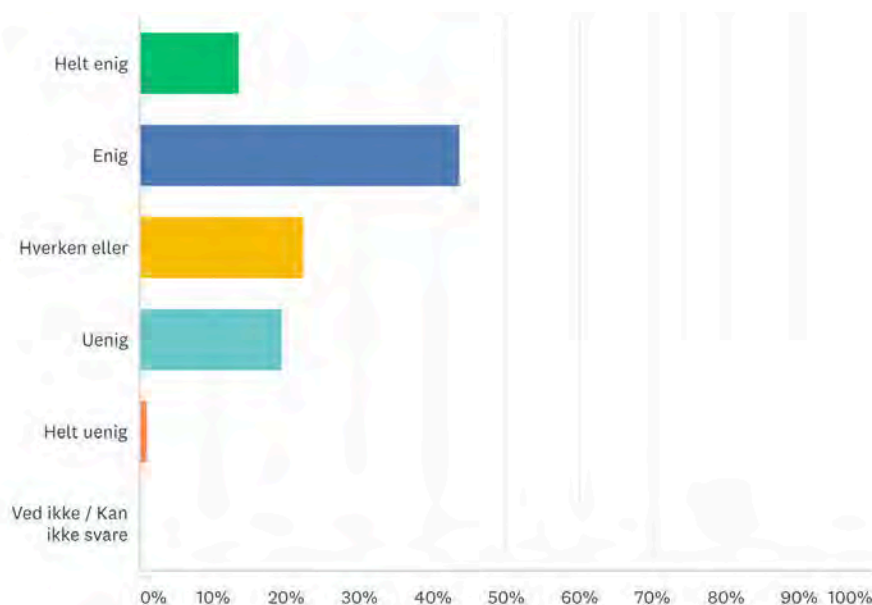
20. Familier til demente oplever *en god og venlig service* fra den kommunale visitation.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	12,73% 14
▼ Enig	50,91% 56
▼ Hverken eller	20,91% 23
▼ Uenig	11,82% 13
▼ Helt uenig	3,64% 4
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	110

Overskuelighed og forståelighed Visitationens faglige kvalitet

21. Familier til demente oplever, at den kommunale visitation har *høj faglig kvalitet*.

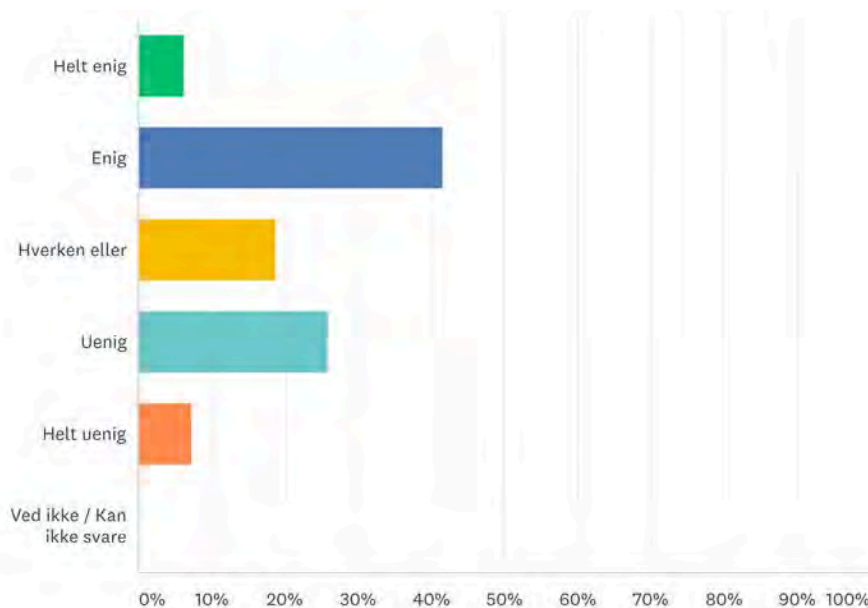

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	13,59% 14
▼ Enig	43,69% 45
▼ Hverken eller	22,33% 23
▼ Uenig	19,42% 20
▼ Helt uenig	0,97% 1
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	103

Overskuelighed og forståelighed

Én tovholder

22. Familier til demente oplever, at der i Haderslev Kommune er en person, som er *tovholder* gennem hele forløbet.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	6,25% 6
▼ Enig	41,67% 40
▼ Hverken eller	18,75% 18
▼ Uenig	26,04% 25
▼ Helt uenig	7,29% 7
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	96

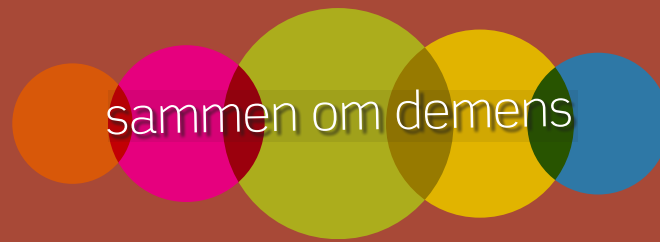
Så vi kender hinanden.....

sammen om demens

“I samarbejdet med pårørende er det vigtigt, at man kan snakke sammen med dem, at man kan ringe til dem, hvis der er brug for det, og at de kommer forbi en gang imellem, når man er der, så vi kender hinanden, og ved hvordan vi ser ud.”

Marianne Lausen Michelsen
Social- og sundhedsassistent

Faglighed og personale

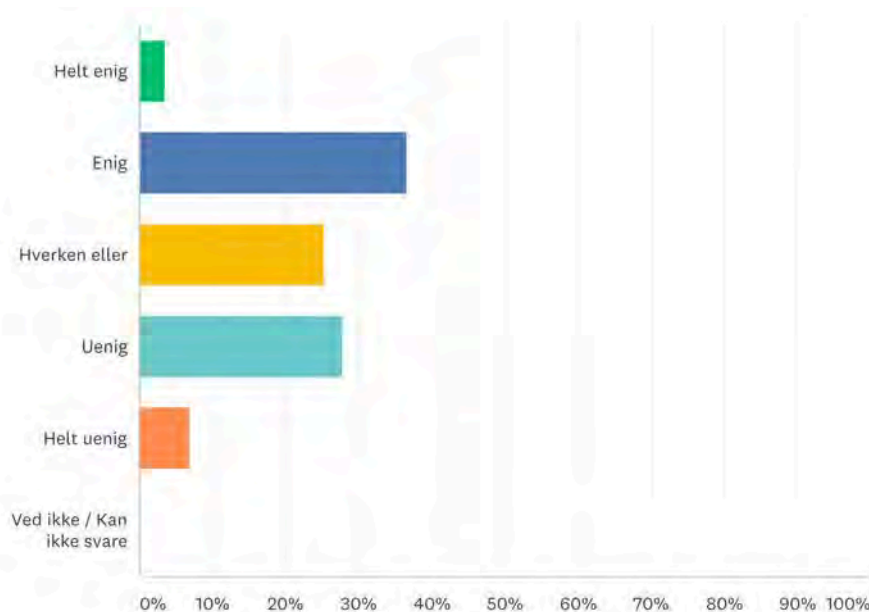
Respondenterne blev bedt om at vurdere, hvor enige de er i en række udsagn om det faglige personales kompetencer og arbejde.

“I det følgende bedes du ud fra din oplevelse vurdere din enighed i en række udsagn om det faglige personales kompetencer og arbejde.”

Faglighed og personale

Kontinuitet i fagpersonale for demente

23. Mennesker med demens oplever, at der er *kontinuitet og sammenhæng* mellem de personer der hjælper og yder omsorg og pleje.

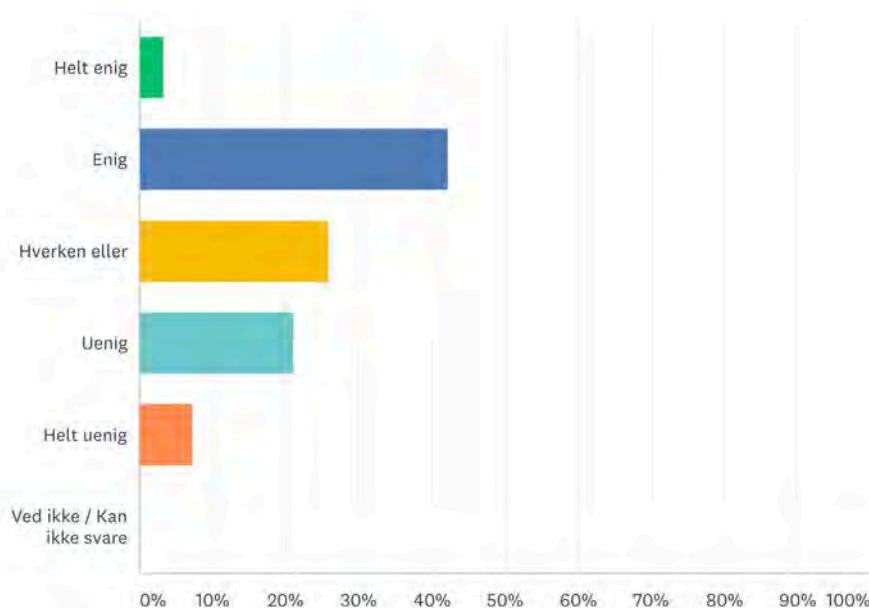

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	3,48% 4
▼ Enig	36,52% 42
▼ Hverken eller	25,22% 29
▼ Uenig	27,83% 32
▼ Helt uenig	6,96% 8
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	115

Faglighed og personale

Kontinuitet i fagpersonale for pårørende

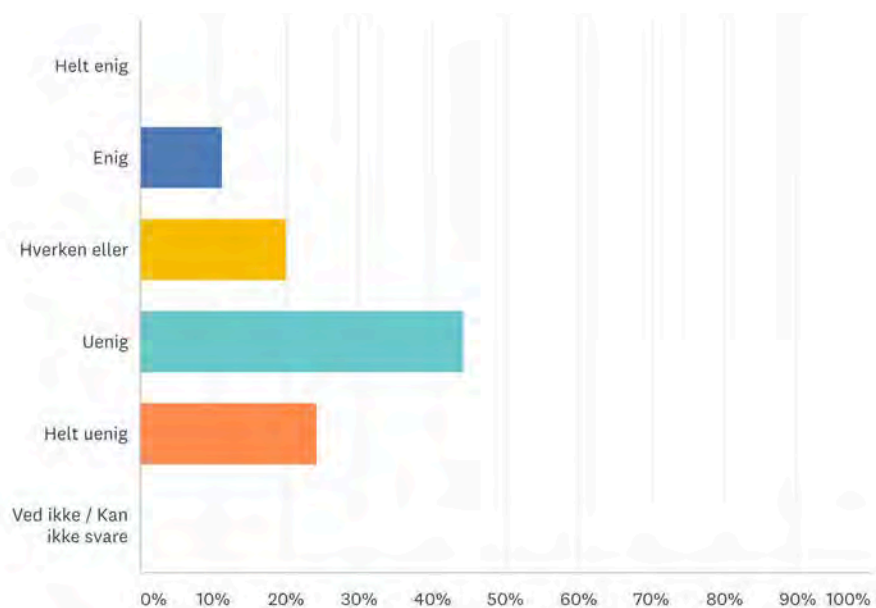
24. Pårørende til mennesker med demens oplever, at der er *kontinuitet og sammenhæng* mellem de personer, der hjælper og yder omsorg og pleje.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	3,25% 4
▼ Enig	42,28% 52
▼ Hverken eller	26,02% 32
▼ Uenig	21,14% 26
▼ Helt uenig	7,32% 9
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	123

Faglighed og personale Tid til omsorg og pleje

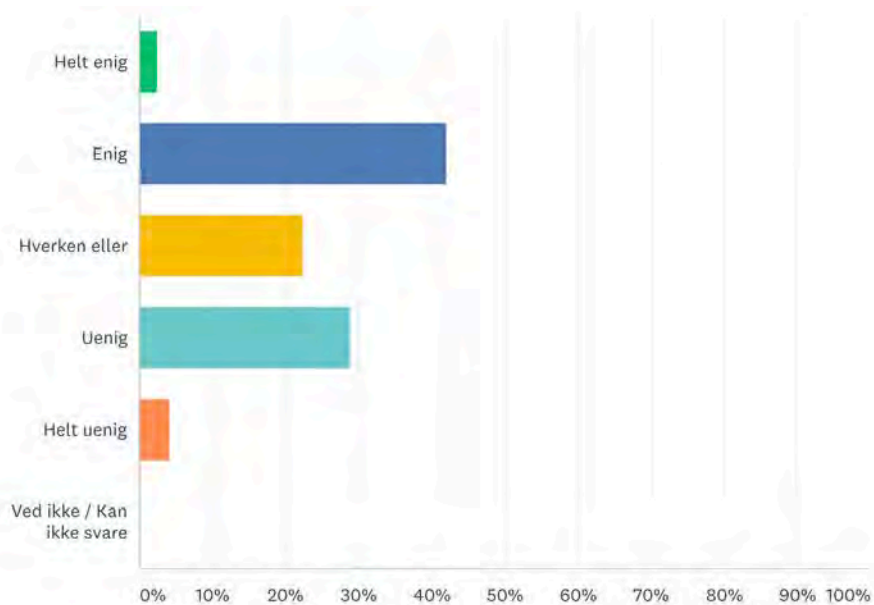
25. Det faglige personale har *tid nok* til omsorg og pleje af den demente.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	0,00% 0
▼ Enig	11,29% 14
▼ Hverken eller	20,16% 25
▼ Uenig	44,35% 55
▼ Helt uenig	24,19% 30
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	124

Faglighed og personale Fagpersonalets viden

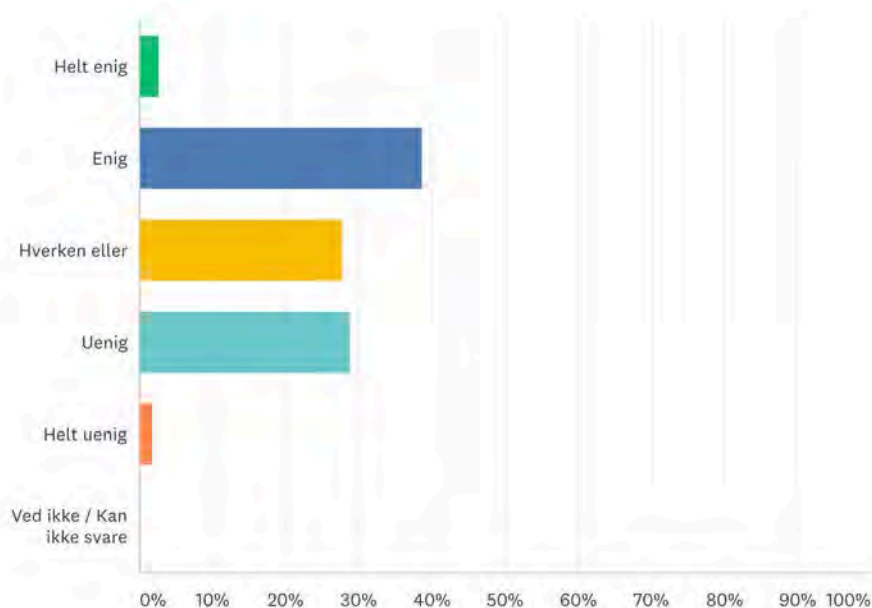
26. Det faglige personale har den *fornødne viden* til at arbejde med demente.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	2,48% 3
▼ Enig	42,15% 51
▼ Hverken eller	22,31% 27
▼ Uenig	28,93% 35
▼ Helt uenig	4,13% 5
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	121

Faglighed og personale Fagpersonalets uddannelse

27. Det faglige personale har den *fornødne uddannelse* til at arbejde med demente.

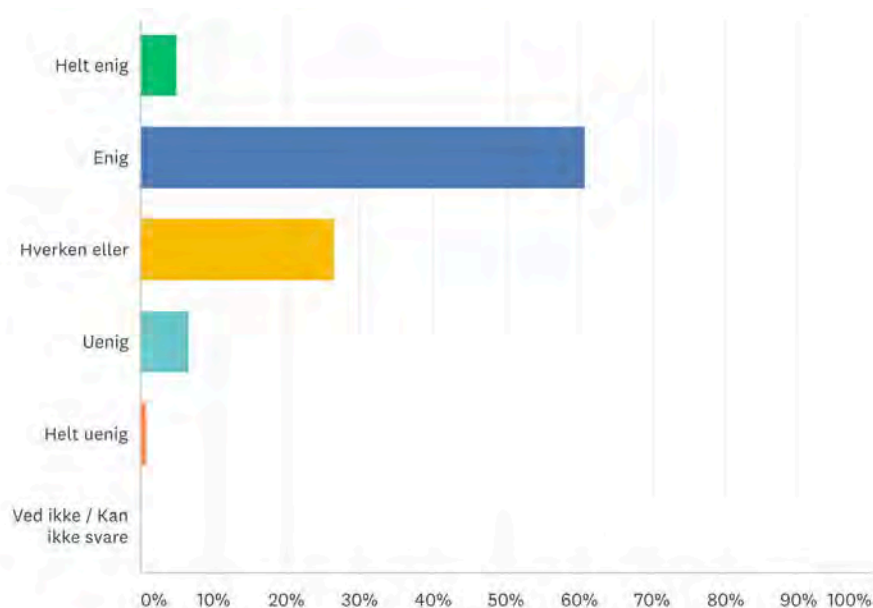

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	2,70% 3
▼ Enig	38,74% 43
▼ Hverken eller	27,93% 31
▼ Uenig	28,83% 32
▼ Helt uenig	1,80% 2
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	111

Faglighed og personale

Fagpersonalets relation til den demente

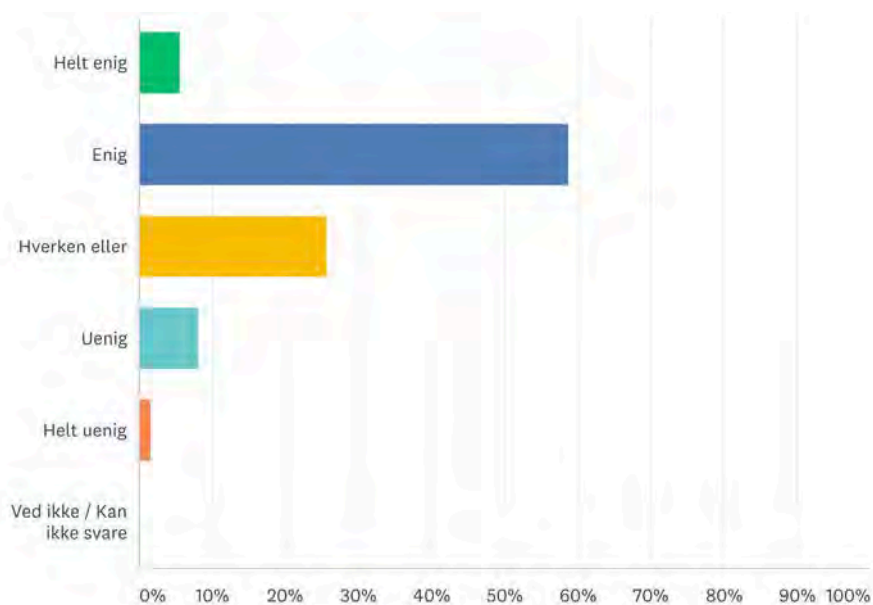
28. Det faglige personale har en *god relation* til den demente.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	5,00% 6
▼ Enig	60,83% 73
▼ Hverken eller	26,67% 32
▼ Uenig	6,67% 8
▼ Helt uenig	0,83% 1
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	120

Faglighed og personale Fagpersonalets relationer til pårørende

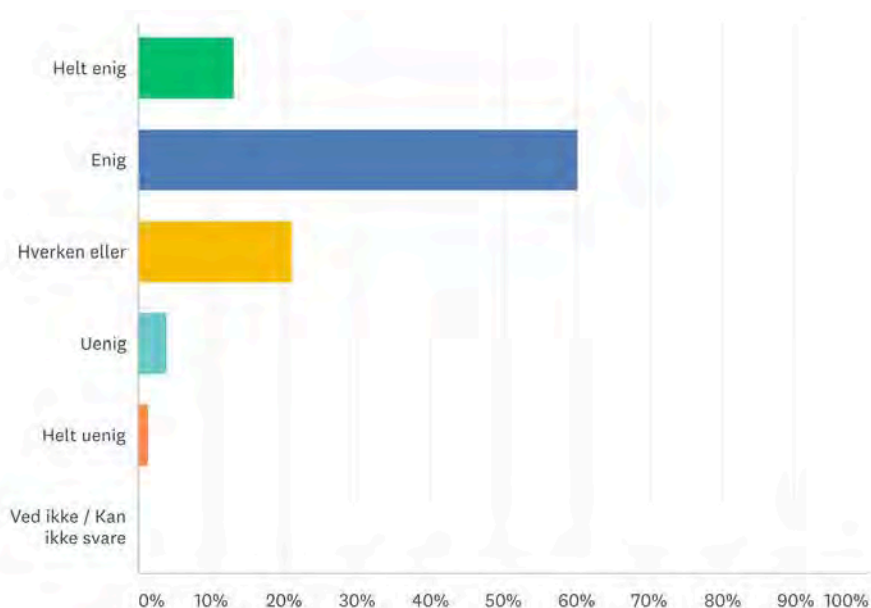
29. Det faglige personale har en *god relation* og et *godt samarbejde* med pårørende til demente.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	5,65% 7
▼ Enig	58,87% 73
▼ Hverken eller	25,81% 32
▼ Uenig	8,06% 10
▼ Helt uenig	1,61% 2
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	124

Faglighed og personale Værdig behandling af fagpersonalet

30. Det faglige personale behandler demente med stor *værdighed*.

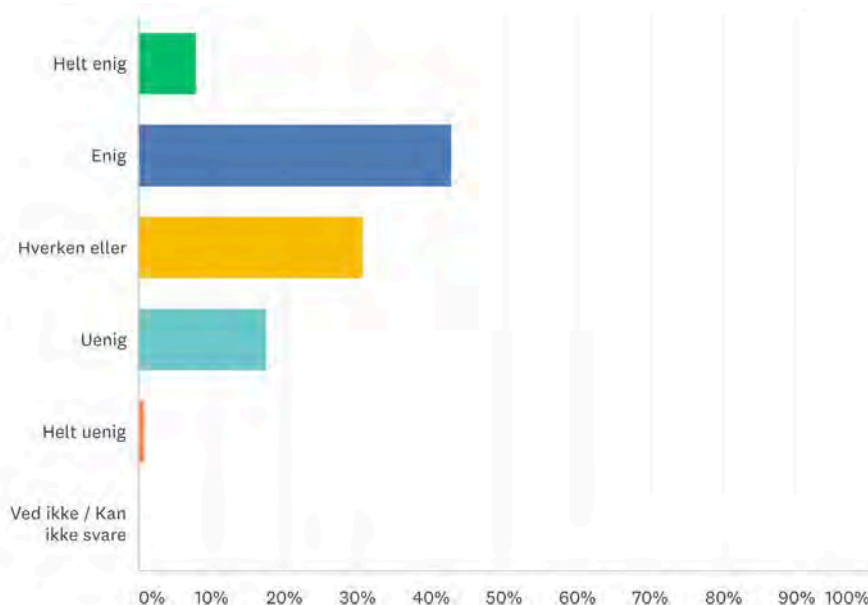

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	13,28% 17
▼ Enig	60,16% 77
▼ Hverken eller	21,09% 27
▼ Uenig	3,91% 5
▼ Helt uenig	1,56% 2
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	128

Faglighed og personale

Pårørendes involvering

31. Det faglige personale er god til at engagere pårørende i et samarbejde om omsorgen og plejen til den demente.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	7,89% 9
▼ Enig	42,98% 49
▼ Hverken eller	30,70% 35
▼ Uenig	17,54% 20
▼ Helt uenig	0,88% 1
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	114

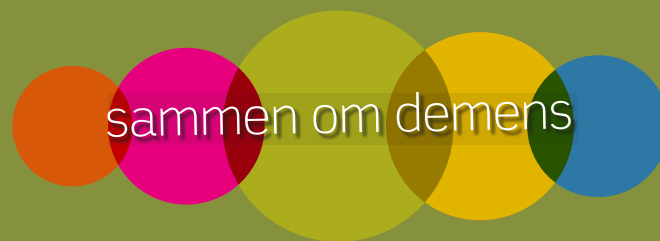
Det vigtigste er livskvalitet.....

sammen om demens

“Det vigtigste er jo, at borgeren har livskvalitet. Det kræver meget overskud og viden om den enkelte borger - at man går bag om og lærer borgeren at kende: hvilken interesse har borgeren, hvilken personlighed, er det her vi skal grine meget eller være helt stille? Den forskellighed er meget spændende. Det er meget vigtigt, at kende den enkelte borger for så ved jeg lige præcis, hvordan jeg skal hjælpe, så borgeren får en god dag.”

Anette Rosenberg
Social- og sundhedsassistent

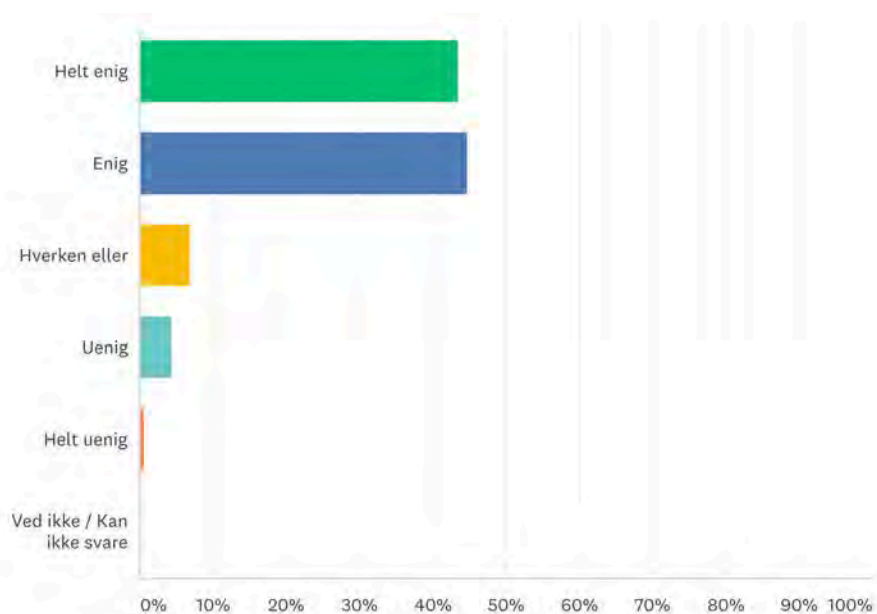
Sammen om demens

Haderslev Kommune arbejder med at tilrettelægge velfærden, så det er et samspil mellem det kommunale tilbud, relationerne rundt om borgere, frivillige og foreninger samt erhvervsliv.

I spørgeskemaundersøgelsen blev alle respondenter bedt om at vurdere, hvor enig de er i en række udsagn om samspillet mellem det kommunale tilbud, relationerne rundt om borgere, frivillige og foreninger samt erhvervsliv.

Sammen om demens Velfærd i samspil for den demente

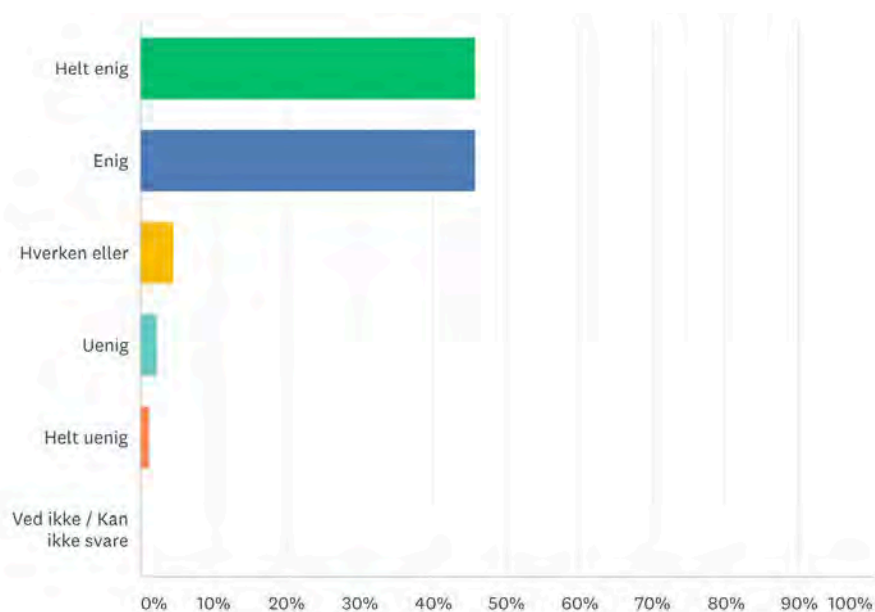
32. For den demente er det helt afgørende, at velfærden tilrettelægges i et samspil mellem det kommunale tilbud, relationerne rundt om borgere, frivillige og foreninger samt erhvervsliv.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	43,48% 70
▼ Enig	44,72% 72
▼ Hverken eller	6,83% 11
▼ Uenig	4,35% 7
▼ Helt uenig	0,62% 1
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	161

Sammen om demens Velfærd i samspil for de pårørende

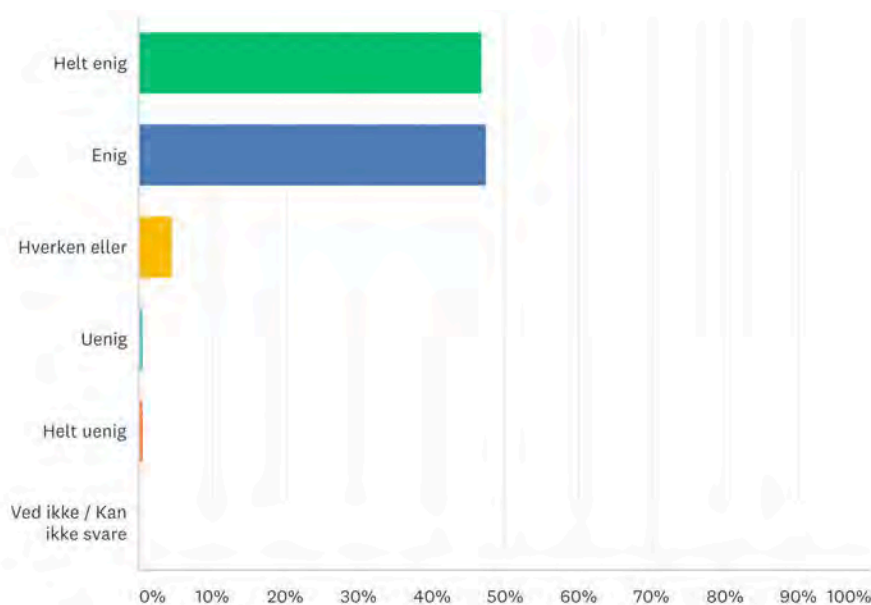
33. For den dementes pårørende er det helt afgørende, at velfærden tilrettelægges i et samspil mellem det kommunale tilbud, relationerne rundt om borgere, frivillige og foreninger samt erhvervsliv.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	45,88% 78
▼ Enig	45,88% 78
▼ Hverken eller	4,71% 8
▼ Uenig	2,35% 4
▼ Helt uenig	1,18% 2
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	170

Sammen om demens Samskabelse og samarbejde

34. Hvis alle står sammen om demens og skaber velfærden sammen - det kommunale tilbud, relationerne rundt om borgere, frivillige og foreninger samt erhvervsliv - bliver velfærden meget bedre.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	46,86% 82
▼ Enig	47,43% 83
▼ Hverken eller	4,57% 8
▼ Uenig	0,57% 1
▼ Helt uenig	0,57% 1
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	175

Sammen om demens

Kritik og kommentarer til samskabelse

35. Hvis du har uddybende kommentarer, kritik eller forslag til samarbejde og samspil, kan du skrive dem her.

- "Jeg mener, at visitationen bør invitere nærmeste pårørende med ind i samtalen, når de kommer på besøg, dette for at støtte op omkring den måske begyndende demente. Man står tilbage og aner ikke, hvad der er talt om under besøget."
- "Jeg synes, at det er vigtigt, at man FØR man lover en pårørende, eller en dement eller anden i hjemmet eksempelvis en aflastningsplads, at taler sammen med og således giver en fælles melding tilbage. Det opleves dybt frustrerende og meget uprofessionelt, hvis en kommunalt ansat siger et, og en anden noget helt andet. Læg i stedet en fælles plan. Det vil komme både demente og pårørende tilgode."
- "De demente har bedst af, at det er de samme, der er omkring dem, det med at skifte personale er ikke helt til at forstå for dem, nogle kan blive meget forvirret og ked af det, ved ikke rigtigt hvor de er."
- "Vi har i plejeregion alt for få hænder og alt for lidt tid til de demente borger. Der mangler tilbud om kurser og kompetenceudvikling for plejepersonale."
- "Som pårørende skal man også selv søge hjælp. Jeg har personlig opsøgt NN som gjorde, at min mand igen blev udredt og fik sat navn på hans demenssygdom."
- "Flere hænder, mere tid."
- "Fint mål at have, hvis samarbejde og samspil kan fungere, men der er man ikke endnu."
- "Kontinuitet bør opprioriteres i personalegrupperne - tovholder/kontaktperson i et forløb er vigtigt."
- "Planlægning skal have mere styr på borgere med demens, hvor de ikke skal have så mange forskellig. Mangler vi bliver mere brugt."
- "Synes jeg og min søster har gjort vores, møde med borgmesteren som lover og ikke holder aftaler :(så vi er meget utilfredse!!!! men gør vores bedste for at vores forældre som begge er på Bregnelunden kan få en god dag. Vi spurgte om Borgmesteren H.P.Geil har besøgt Bregnelunden, han har jo siddet nogle år, men nej han har aldrig været der, det er da vildt for dårligt. Tegn på dårlig medmenneskelighed."

Sammen om demens

Kritik og kommentarer til samskabelse

35. Hvis du har uddybende kommentarer, kritik eller forslag til samarbejde og samspil, kan du skrive dem her. Fortsat...

- "Det ville være rart med uddannelse for alle der arbejder med demente at kunne deltage i kurser i neuropædagogik, neuropsykologi, relationsarbejde, mestringsteori/-planer."
- "Evt oplæg i foreningslivet fra kommunal side. Eller måske et oplæg til bestyrelses medlemmer eller en kontaktpersonsordning i foreningslivet."
- "Kommunen skal ikke tilrettelægge samspil for de frivillige og foreningslivet."
- "Svært i et ret tidligt demensforløb som pårørende at have et indgående kendskab til Kommunens indsats og således kvalificeret at kommentere på spørgsmålene."
- "Der er langt fra skrivebordet på Rådhuset til den virkelige verden på demens plejehjemmet. Der er for få hænder og mange har ikke den faglige kompetence til at håndtere demente (alt for mange afløser). Arbejdsgangene kan gøres mere rationelle, hvor det er pleje af den demente der er i fokus. I dag er det tøjvask, placering af det rene vasketøj, rengøring og madlavning der er mest tidskrævende. Disse opgaver kan med fordel uddelegeres til "ikke plejepersonale".
- "Haderslev Kommune mangler i høj grad tilbud til yngre demente. De mangler tidssvarende botilbud. De botilbud kommunen har er ganske triste for den demente."
- "Jeg møder meget sjældent demente borgere i min butik. Jeg er ikke nær pårørende til en dement, men en god nabo."
- "Mere plejepersonale på plejehjemmet ønskes".
- "Gid der var mere tid til at personalet på plejehjem kan være med til at give demente natur oplevelser!"
- "Ikke alle demente bør have forebyggende medicin. Alt for mange får diarré. Det er upraktisk og synd for dem. De mister den sidste rest værdighed."

Sammen om demens

Kritik og kommentarer til samskabelse

35. Hvis du har uddybende kommentarer, kritik eller forslag til samarbejde og samspil, kan du skrive dem her. Fortsat...

- "Antallet af gange, hvor det lykkes at motivere en dement til at følges med en taxachauffør ud af hjemmet for at tage i daghjem, kunne øges ved at en kendt sosu-uddannet fra daghjemmet var med taxa rundt for at afhente. Trapper burde ikke være en hindring for at komme afsted i daghjem. Det er svært som pårørende at følge med i, hvad der sker med den demente. Der er ikke noget på skrift i hjemmet. De pårørende tog initiativ til at sætte en kridttavle op, hvor der med mellemrum blev kommunikeret. Leder af hjemmeplejegruppen er dårligt informeret om den dementes situation. Hvordan skal hun så kunne delegere opgaverne hensigtsmæssigt ud under hensyn til den demente? Mange forskellige hjælpere - herunder eksterne vikarer - aner ikke, hvad de skal i hjemmet, og aner ikke hvem den demente er, og hvad vedkommende kan eller skal have hjælp til. Det faste personale er ikke orienteret om, hvad der er sket det sidste døgn. Det tager mere end 1/2 time at komme igennem til en visitator. Denne beretter om, hvort travlt hun har, hvor mange besøg hun skal nå."
- "Som ægtefælle og med min ægtefællen på et plejecenter er det svært at svare entydigt på mange af spørgsmålene for personalet er i sagens natur meget forskelligt. På dagcenter, i aflastningsophold er der stor forskel på de enkelte centre alt afhængig af personalet m.m. og den kultur, der er på stedet. For mig at se er atmosfæren på stedet helt afgørende. I vores tilfælde har vi gjort et bevidst ønske mht. plejecenterbolig. Stedet blev valgt efter erfaring fra aflastningsophold. "Tonen" og omsorgen er vigtig og så etableres der jo helt naturligt et godt samarbejde med de pårørende."
- "Overgang fra eget hjem til plejecenter skal være en proces for hele familien med langt større forståelse fra plejecentres personale."
- "Personalet skal være dygtigere til at forstå de demente og give den omsorg de har krav på."
- "Mange gode intentioner stort set ingen handling."

Sammen om demens

Kritik og kommentarer til samskabelse

35. Hvis du har uddybende kommentarer, kritik eller forslag til samarbejde og samspil, kan du skrive dem her. Fortsat...

- "Vi, pårørende og dement har følt os meget velkomne og i gode hænder på Højmarkens plejecenter. Det har været et trygt og godt forløb at flytte ind der. Der har ikke været god forståelse for/tid til problematikken demens i de situationer, hvor der har været behov for hjælp af den kommunale hjemmepleje. Den private hjemmehjælp har ydet en meget god indsats, med stor forståelse for problematikken demens og var meget gode til håndteringen af plejen på en god og værdig måde."
- "Positivt, at der sættes fokus nu. I forløbet med min demente mor, der kom på plejehjem for 2 år siden, følte vi meget, at vi som pårørende selv skulle være den proaktive part i forhold til hjemmepleje, opstart på behandling med aricept mm."
- "Man bliver som personale i aften vagt ikke inddraget og det giver dårlig indflydelse på pårørende".

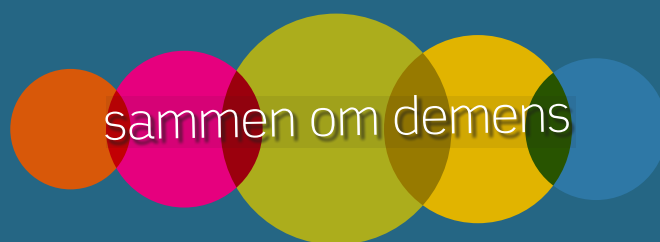
Vi savner viden og kontinuitet.....

sammen om demens

“Vi savner viden om, hvordan man skal agere overfor og hos de forskellige typer af personer. Det er virkelig et samarbejde på kryds og tværs mellem den demente, de pårørende, læge, ældrepsykiatri, plejepersonale, naboer og mange andre. Og jeg kan opleve, at der er mangel på kontinuitet. Man løser virkelig mange problemer ved at der er færrest mulige personalet inde over. Og én tovholder for et forløb.”

Mette Oksen
Hjemmesygerplejerske

Frivillige og foreninger

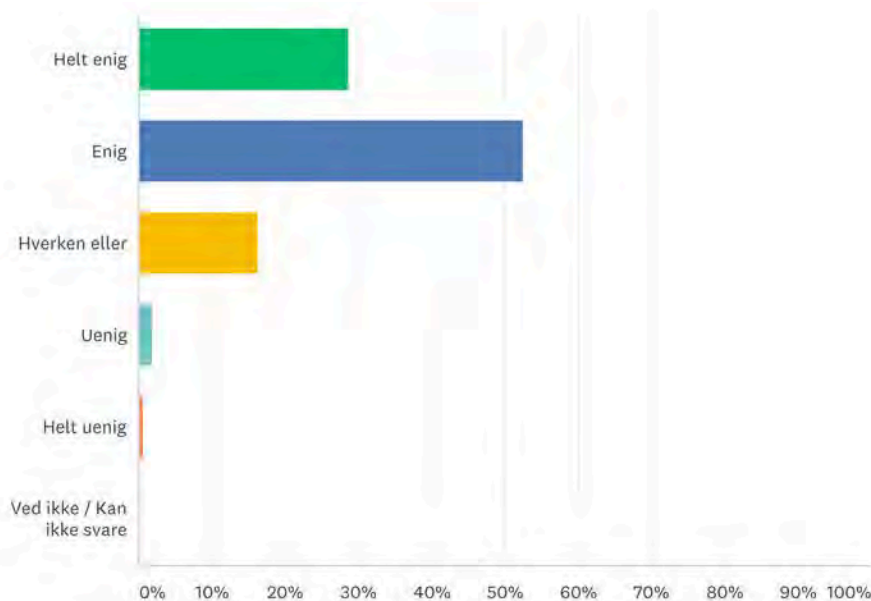
I Haderslev Kommune spiller frivillige og foreningslivet en stor rolle i arbejdet med velfærd generelt, og frivillige hjælper for eksempel mennesker med demens som besøgsven.

Alle respondenter er derfor blevet bedt om at vurdere en række udsagn om frivillige og foreningslivet.

Frivillige og foreninger

Frivillige og foreningslivets rolle

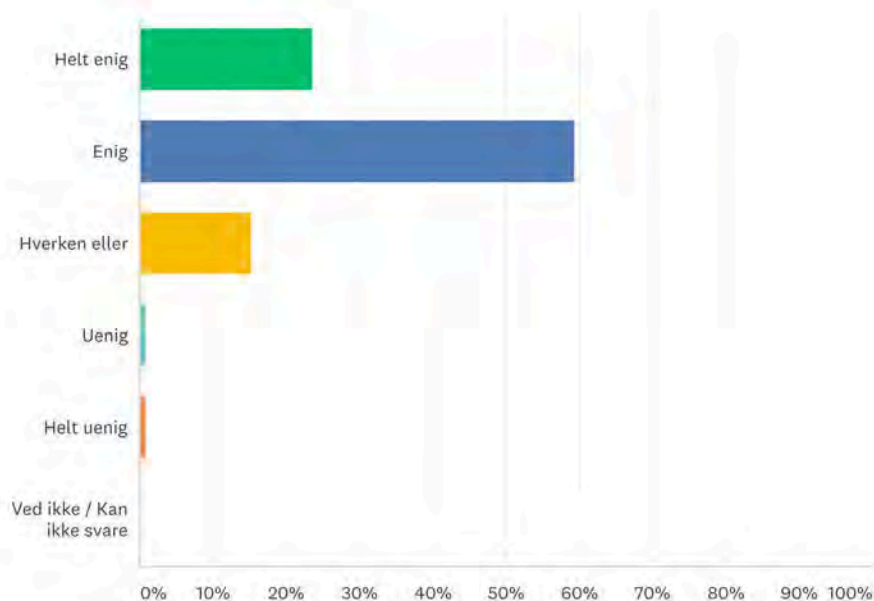
36. Det frivillige foreningsliv spiller en *vigtig rolle* for mennesker med demens.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	28,57% 44
▼ Enig	52,60% 81
▼ Hverken eller	16,23% 25
▼ Uenig	1,95% 3
▼ Helt uenig	0,65% 1
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	154

Frivillige og foreninger Tryghed ved frivillige

37. Pårørende til mennesker med demens *er trygge* ved de frivillige, som bidrager til dementes livskvalitet.

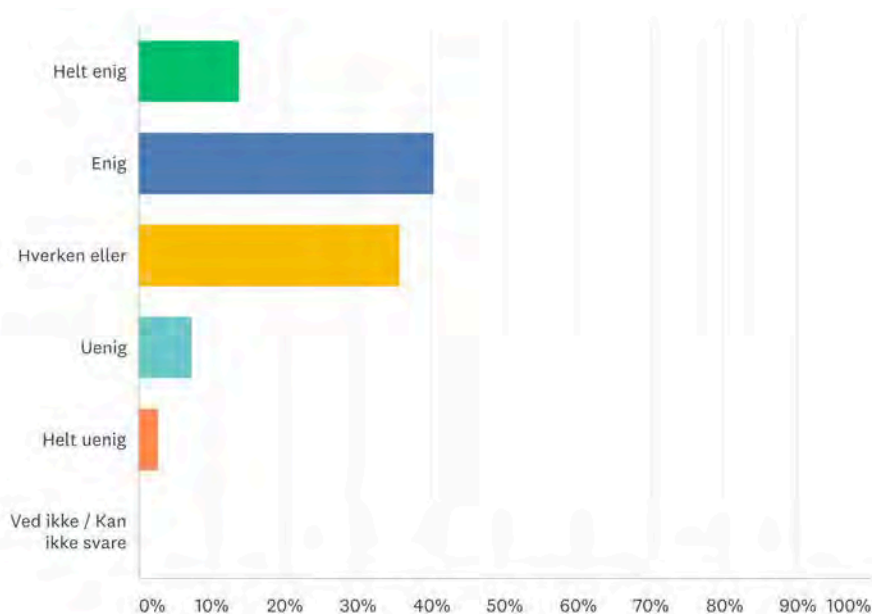

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	23,73% 28
▼ Enig	59,32% 70
▼ Hverken eller	15,25% 18
▼ Uenig	0,85% 1
▼ Helt uenig	0,85% 1
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	118

Frivillige og foreninger

Foreningslivets rummelighed

38. Foreningslivet har en *stor rummelighed* for mennesker med demens.

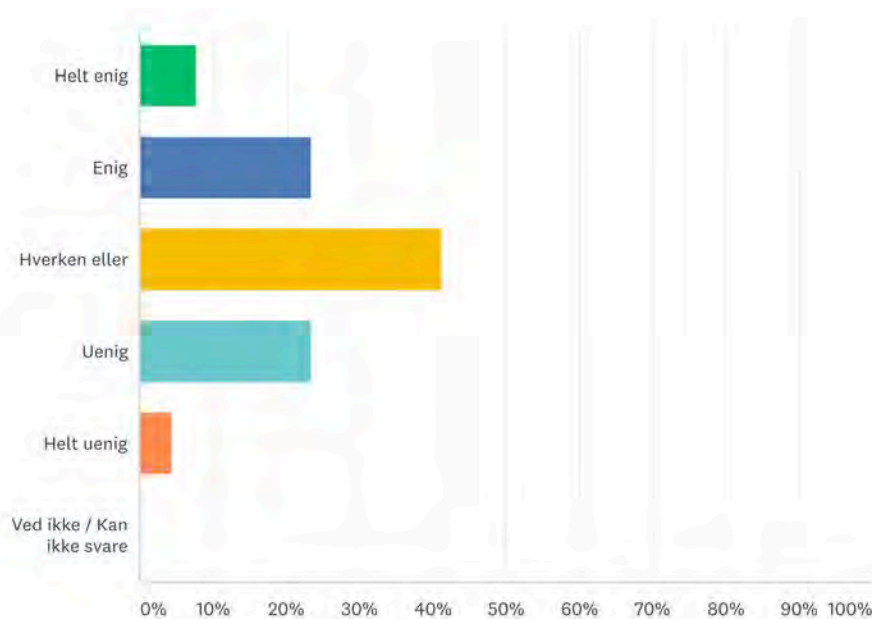

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	13,76% 15
▼ Enig	40,37% 44
▼ Hverken eller	35,78% 39
▼ Uenig	7,34% 8
▼ Helt uenig	2,75% 3
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	109

Frivillige og foreninger

Foreningslivets tilbud

39. Foreningslivet har gode *tilbud målrettet* til mennesker med demens.

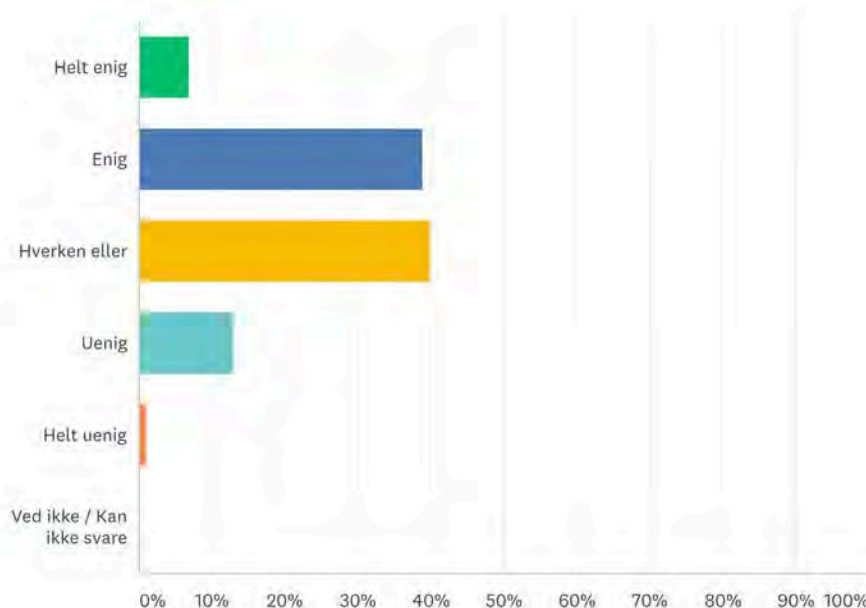

SVARVALG	BESVARELSER	
▼ Helt enig	7,78%	7
▼ Enig	23,33%	21
▼ Hverken eller	41,11%	37
▼ Uenig	23,33%	21
▼ Helt uenig	4,44%	4
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00%	0
I ALT		90

Frivillige og foreninger

Foreningslivets forståelse

40. Foreningslivet har *forståelse* for de særlige behov, mennesker med demens har.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	7,00% 7
▼ Enig	39,00% 39
▼ Hverken eller	40,00% 40
▼ Uenig	13,00% 13
▼ Helt uenig	1,00% 1
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	100

Frivillige og foreninger

Kritik og kommentarer til foreninger

41. Har du har uddybende kommentarer, kritik eller forslag til foreningslivets og de frivilliges rolle i forhold til mennesker med demens?

- "Det kommer an på, hvor i forløbet at den måske begyndende demente bor. Min oplevelse er, at jo længere væk man er fra Haderslev jo mindre hjælp. Den demente har jo en tendens til at isolere sig."
- "Dem som er på plejecenter og plejehjem har nogle besøgsven, som kommer til dem. Dem kender de, men jeg ved ikke, hvordan det er ude i det private."
- "I Haderslev Kommune har man behov for motion til de demente og samtidig socialt samvær."
- "For få frivillige ved nok om demens."
- "Mangler at der fra kommunen bliver sat tid og vejledning af til rådgivning om sygeforløbet især i den første fase af sygdommen."
- "Flere oplysning til bruger af foreningslivet om demente."
- "Oplever at ved arrangementer arrangeret af brugerråd er der ikke den store forståelse af de demente fra de andre gæster udefra."
- "Foreningen "Solhatten-Demens og livsglæde" som har til huse i FrivilligCenteret tilbyder forskellige grupper til demente og deres pårørende. Hvis dette tilbud stopper er der ikke lignede tilbud til de demente eller pårørende i kommunen."
- "Jeg har kendskab til, at der har været et projekt i hammelev hallen i 2017, og det var rigtig godt. Derudover har jeg ikke kendskab til andet, ej heller kommunens besøgsven."
- "Har spillet klaver og underholdt på dementehjem i Vojens. Håber det skabte glæde. Det var jo kun et par timer."
- "Fint med de frivillige, men synes vi mangler flere hænder til de demente, desværre får vi flere af dem."
- "Man vil gerne hjælpe som frivillig, men hvor finder man hvor man kan henvende sig."
- "Foreninger er mange størrelser og nogle vil have viden og forståelse ift. mennesker med demens andre foreninger vil ikke have viden om det, men det er da klart et felt der kan lave en indsats på så flere står sammen."
- "Der bør overvejes at opstarte for tæl for livet grupper for borgere med demens."

Frivillige og foreninger

Kritik og kommentarer til foreninger

41. Har du har uddybende kommentarer, kritik eller forslag til foreningslivets og de frivilliges rolle i forhold til mennesker med demens? Fortsat...

- "Tænker at der mangler fokus omk. demens og åbenhed omk. div. problematikker."
- "Dem som er på pleje center og plejehjem har nogle besøgsven som kommer til dem, dem kender de, men ved ikke hvordan det er ude i det private."
- "Foreninger og frivillige løser i forvejen alt for mange kommunale opgaver/ samfundsudfordringer Kommunen skal leve op til sit ansvar og ikke bruge alle ressourcer på at få frivillige til at løse opgaverne."
- "Foreningslivet har sikkert gode tiltag. Men problemerne er at kommunen ikke vedholder et tilbud. Man starter noget op for demente hvor der er både fagpersonale samt frivillige. Herefter lukker man det ned. Dette kan demente ikke rumme."
- "Demens er jo også fyldt med begrænsninger mht. sociale sammenhæng - for den demente er det uoverskueligt at færdes i nye og måske større grupper. Min erfaring er, at den demente er "bedst" på to-mands-hånd!"
- "Der mangler lidt mere viden i foreningerne om demens, så foreningerne har mulighed for at gøre det rette, men det vigtigste er nok rummelighed og tid til at være medmenneske."
- "Nej Vi er en forening hvor der af hensyn til sikkerhed kun er begrænset mulighed for at have personer med demens og har ikke nogen med demens."
- "Det er stor forskel på foreningerne nogen er super gode."
- "Hvis foreninger i Gram har målrettede tilbud til demente, er det i hvertfald ikke noget, jeg er bekendt med."
- "I haderslev komune har man behov for motion til de demense og samtidig social samvær."
- "For få frivillige ved nok om demens."
- "Et rigtig godt motions forløb er ærgerligt nok blevet stoppet! Øv øv."
-

Der er plads til forbedringer.....

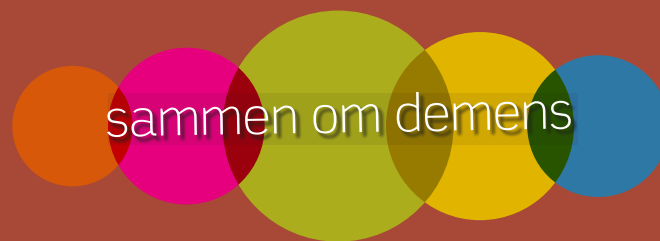

sammen om demens

“Det vigtigste for pårørende er, at de kan se, at deres familiemedlem trives. At de er trygge og glade og at de pårørende kan se, at fx at min mor har det godt her.

I de 30 år jeg har arbejdet inden for pleje er der blevet færre hænder, mindre tid og færre ansatte. År tilbage var der bedre økonomi og der var tid og rum til at blive uddannet, blive bedre til det, vi egentlig skal tage os af og give faglig sparring til kollegaer. Der er næsten noget af det aller vigtigste. Der er plads til forbedring.”

Ulla Callesen
Social- og sundhedsassistent

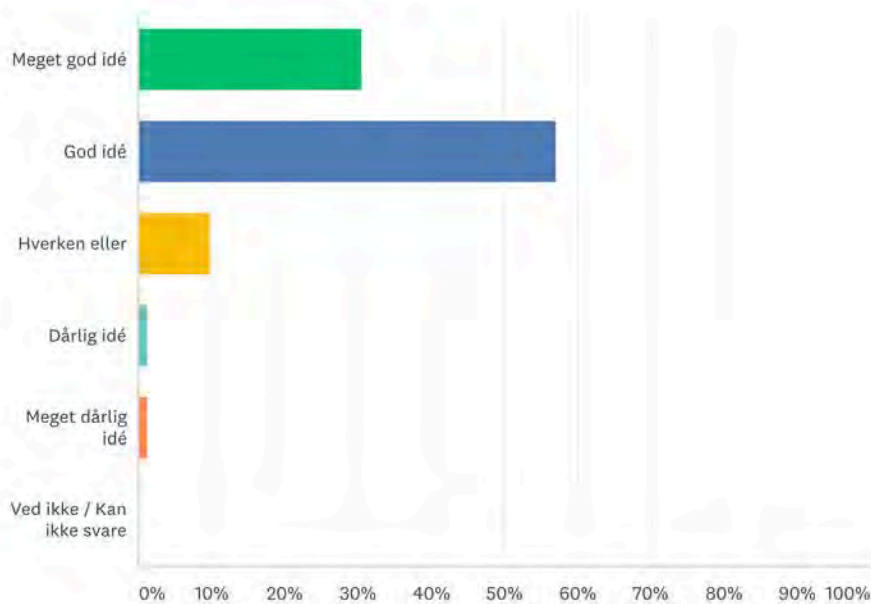
Foreninger: Ny initiativer

Haderslev Kommune samarbejder med foreningslivet om flere initiativer for at øge demensvenligheden i foreningslivet i Haderslev Kommune.

I spørgeskemaundersøgelsen er alle blevet bedt om, at vurdere følgende initiativer for at øge demensvenligheden i foreningslivet i Haderslev Kommune.

Foreninger: Ny initiativer Certificering for foreninger

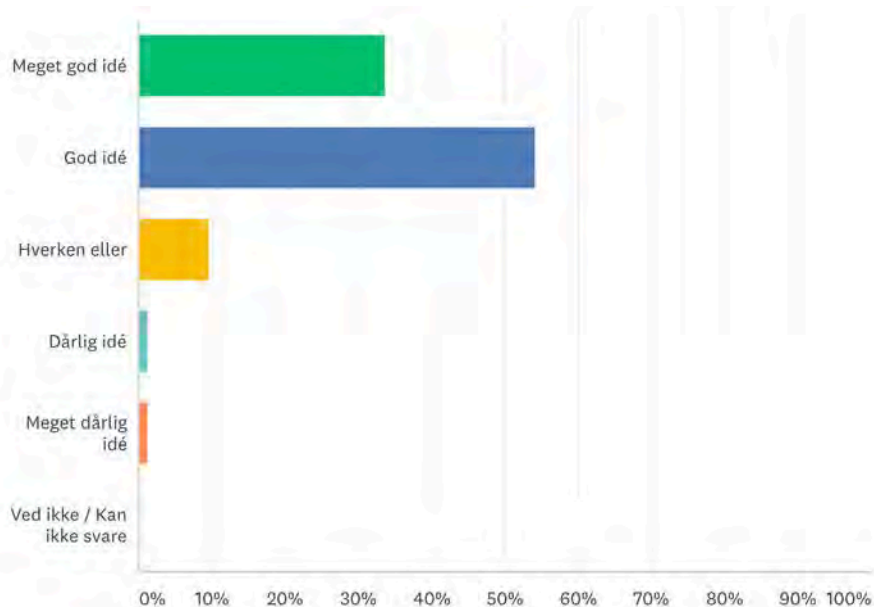
42. Foreningslivet vil udarbejde en *certificeringsmodel* for foreninger, som vil være demensvenlige.

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	30,52% 47
God idé	57,14% 88
Hverken eller	9,74% 15
Dårlig idé	1,30% 2
Meget dårlig idé	1,30% 2
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	154

Foreninger: Ny initiativer Kortlæg ressourcer og viden

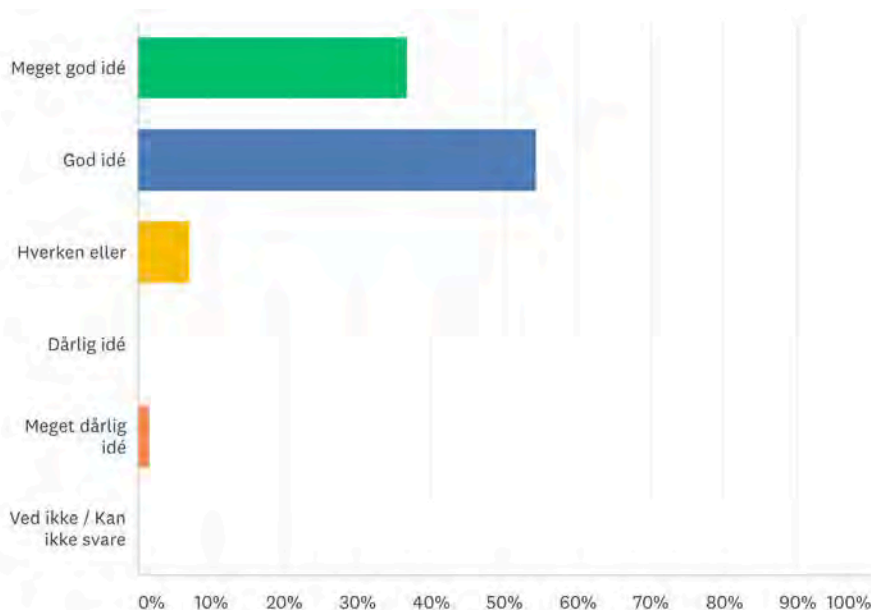
43. Kommunen og foreningslivet vil *kortlægge ressourcer og viden* om demens i foreningslivet i Haderslev.

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	33,73% 56
God idé	54,22% 90
Hverken eller	9,64% 16
Dårlig idé	1,20% 2
Meget dårlig idé	1,20% 2
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	166

Foreninger: Ny initiativer Viden og forståelse

44. Kommunen og foreningslivet vil udvikle *viden om og forståelse for demens* i foreningslivet, der øger rummelighed og inklusion for demente og deres familier.

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	36,84% 63
God idé	54,39% 93
Hverken eller	7,02% 12
Dårlig idé	0,00% 0
Meget dårlig idé	1,75% 3
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	171

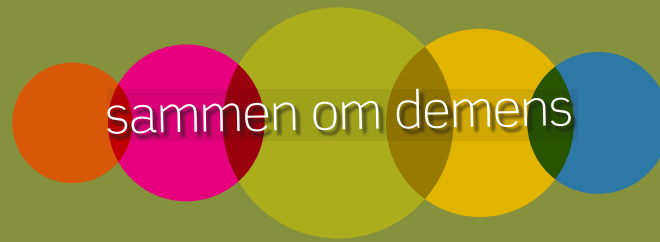
Vi tager udviklingen alvorligt.....

sammen om demens

“Jeg tror, det er rigtig vigtigt, at vi tager udviklingen alvorligt, fordi der bliver stadig flere demente, også efterhånden at vi lever længere, og vi vil gerne fra butikkernes side være med til at give de demente og familierne så god en oplevelse som overhovedet muligt.”

Orla Bryld Mortensen
Formand for Haderslev Butikker

Kommunes demensstrategier

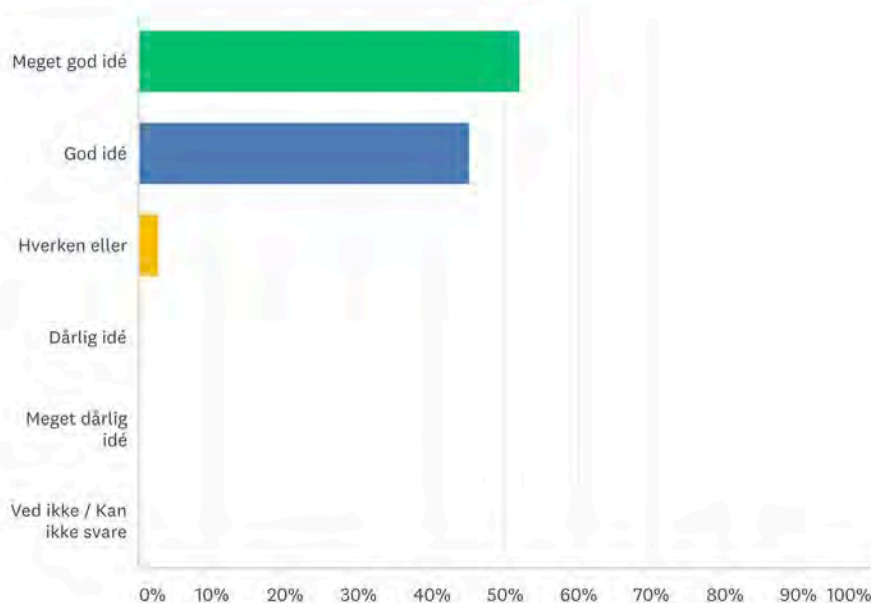
Haderslev Kommune arbejder med flere initiativer for at øge demensvenligheden i Kommunen.

I spørgeskemaundersøgelsen blev alle respondenter bedt om at vurdere følgende initiativer.

Kommunens demensstrategier

Videns- og kompetenceteam

45. Haderslev Kommune vil oprette et *videns- og kompetenceteam*, der samler og skaber én tilgængelig indgang for borgere med demens og pårørende, der har brug for støtte og vejledning.

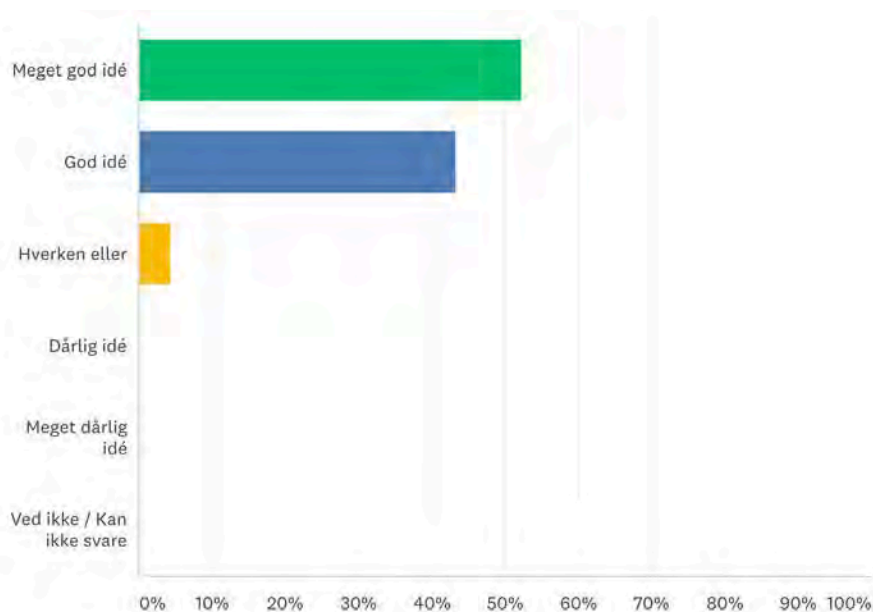

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	52,13% 98
God idé	45,21% 85
Hverken eller	2,66% 5
Dårlig idé	0,00% 0
Meget dårlig idé	0,00% 0
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	188

Kommunens demensstrategier

Samarbejde med læger og regionen

46. Haderslev Kommune vil *udvikle de eksisterende samarbejdsaftaler* med praktiserende læger og Regionale udredningsenheder.

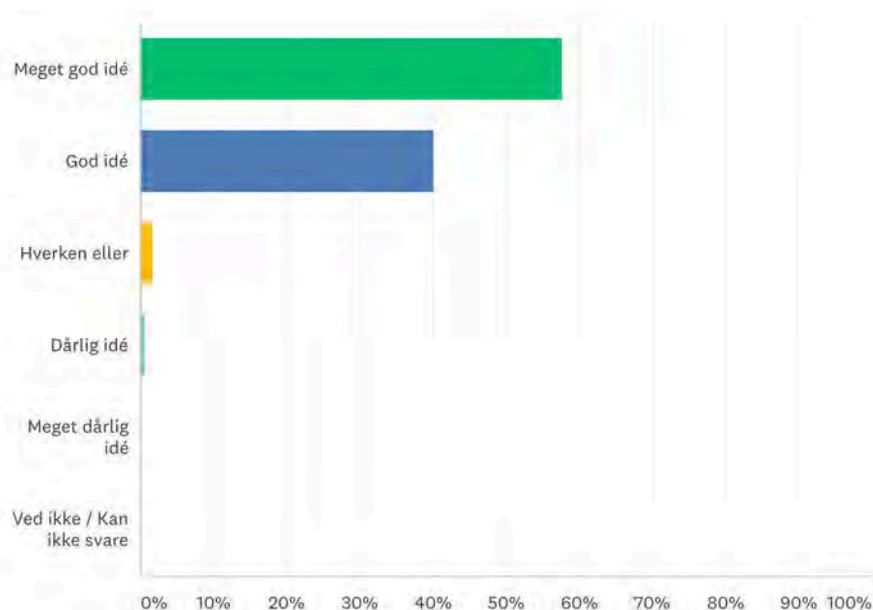

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	52,20% 95
God idé	43,41% 79
Hverken eller	4,40% 8
Dårlig idé	0,00% 0
Meget dårlig idé	0,00% 0
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	182

Kommunens demensstrategier

Én indgang, én tovholder

47. Haderslev Kommune vil skabe *én indgang* for familier med demens samt koordinering af forløbet ved en tovholder.

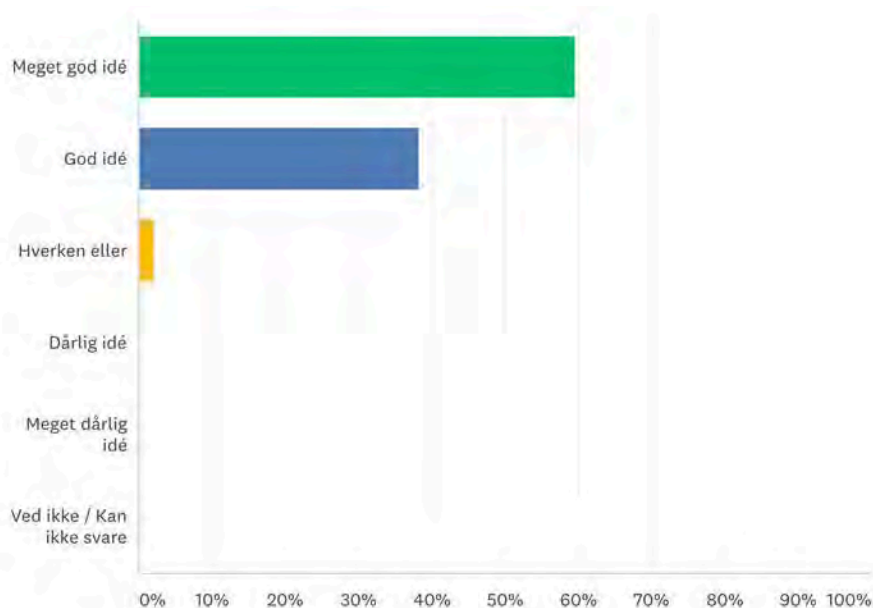

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	57,75% 108
God idé	40,11% 75
Hverken eller	1,60% 3
Dårlig idé	0,53% 1
Meget dårlig idé	0,00% 0
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	187

Kommunens demensstrategier

Opkvalificere personale og info

48. Haderslev Kommune vil *opkvalificere alt fagligt personale* og information til borgere i Haderslev Kommune.

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	59,57% 112
God idé	38,30% 72
Hverken eller	2,13% 4
Dårlig idé	0,00% 0
Meget dårlig idé	0,00% 0
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	188

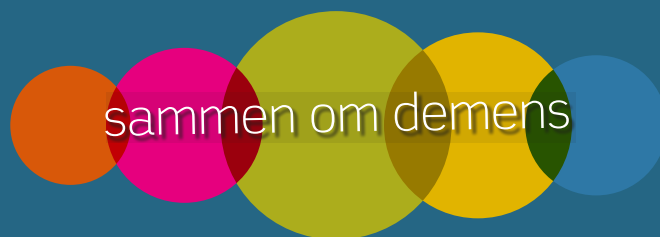
Demente skal handle hos det dygtige personale.....

sammen om demens

“I en dagligvare butik er det vigtigt, at de demente handler på et tidspunkt, hvor dem, der kan hjælpe dem, er der. Det hjælper ikke, at de kommer klokken fire om eftermiddage, hvor de voksne er gået hjem og en på 16 år er mødt ind og sidder i kasse. De forstår det ikke og vi kan ikke skole dem, for de er der kun en kort periode. For os er det vigtigt, at demente kommer mens der gode og dygtige medarbejdere, som vi kan skole, er der.”

Lars Skovhus
Varehuschef i Kvickly

Erhvervs- og butikslivet

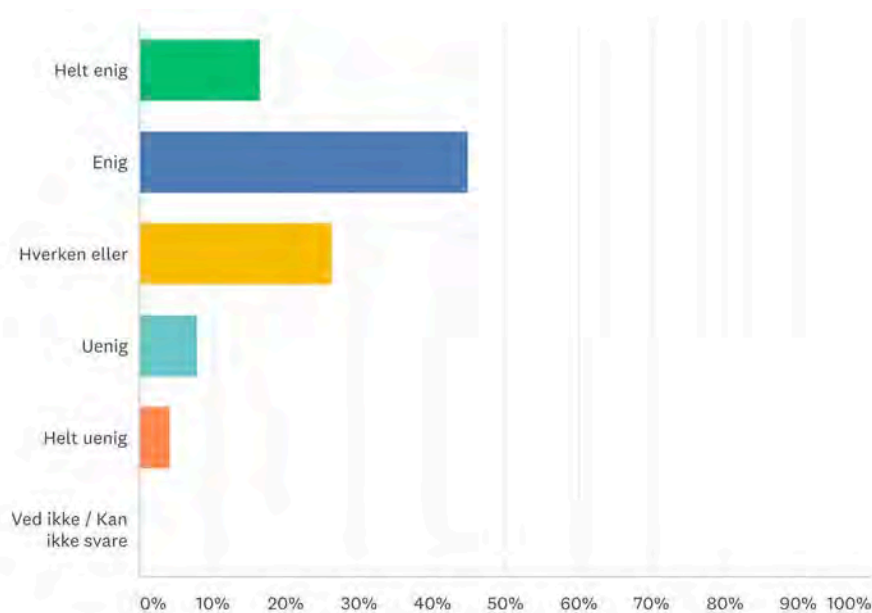
Haderslev Kommune samarbejder med erhvervs- og butikslivet om flere initiativer for at øge demensvenligheden i erhvervs- og butikslivet i Haderslev Kommune.

I undersøgelsen blev alle respondenter bedt om at vurdere en række udsagn om erhvervs- og butikslivets rolle i forhold til mennesker med demens.

Erhvervs- og butikslivet

Butikslivets rolle

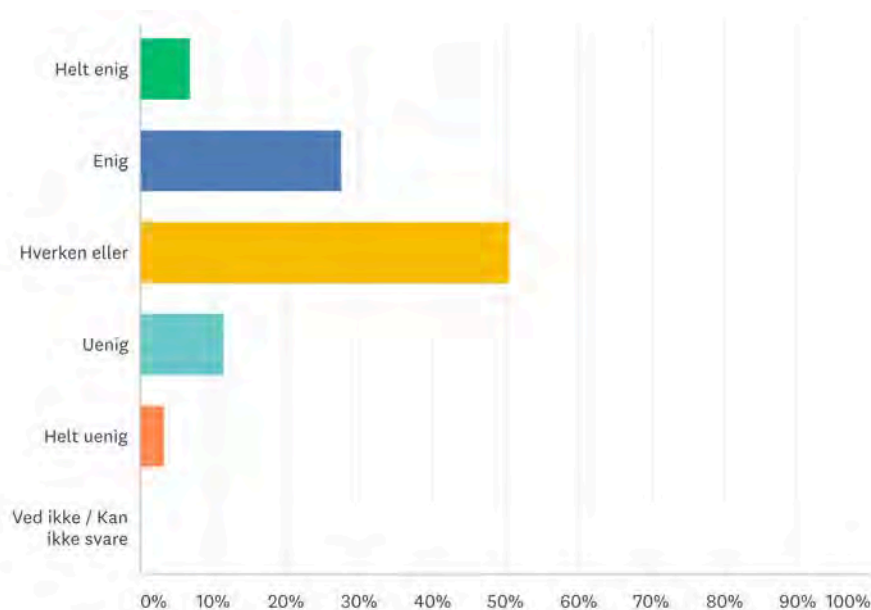
49. Butikslivet spiller en vigtig rolle for mennesker med demens.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	16,43% 23
▼ Enig	45,00% 63
▼ Hverken eller	26,43% 37
▼ Uenig	7,86% 11
▼ Helt uenig	4,29% 6
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	140

Erhvervs- og butikslivet Tryghed i butikslivet

50. Pårørende til mennesker med demens er *trygge ved*, at demente handler i butikslivet i Haderslev Kommune.

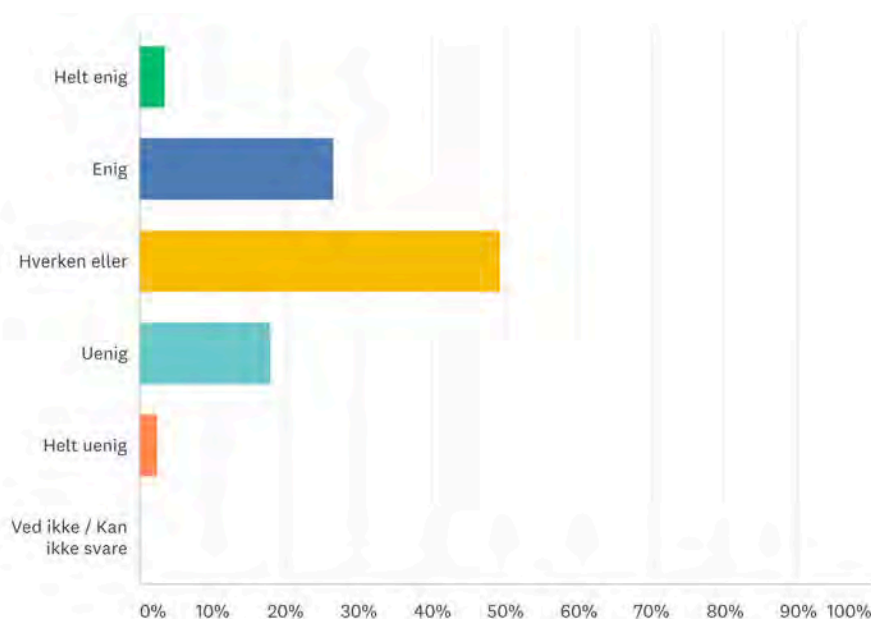

SVARVALG	BESVARELSER
Helt enig	6,90% 6
Enig	27,59% 24
Hverken eller	50,57% 44
Uenig	11,49% 10
Helt uenig	3,45% 3
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	87

Erhvervs- og butikslivet

Rummelighed i butikslivet

51. Butiks- og erhvervslivet har en stor rummelighed for mennesker med demens.

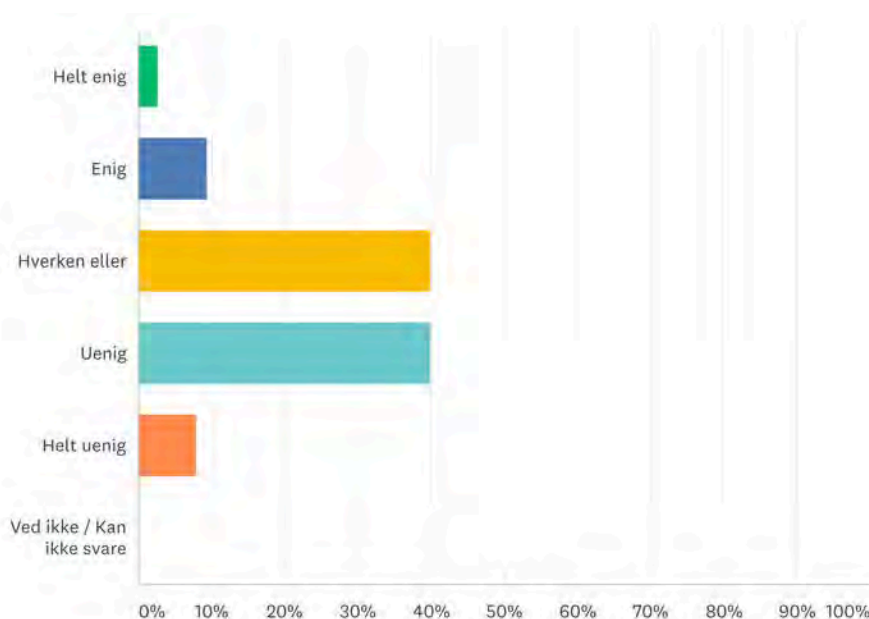

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	3,61% 3
▼ Enig	26,51% 22
▼ Hverken eller	49,40% 41
▼ Uenig	18,07% 15
▼ Helt uenig	2,41% 2
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	83

Erhvervs- og butikslivet

Butikslivets tilbud til demente

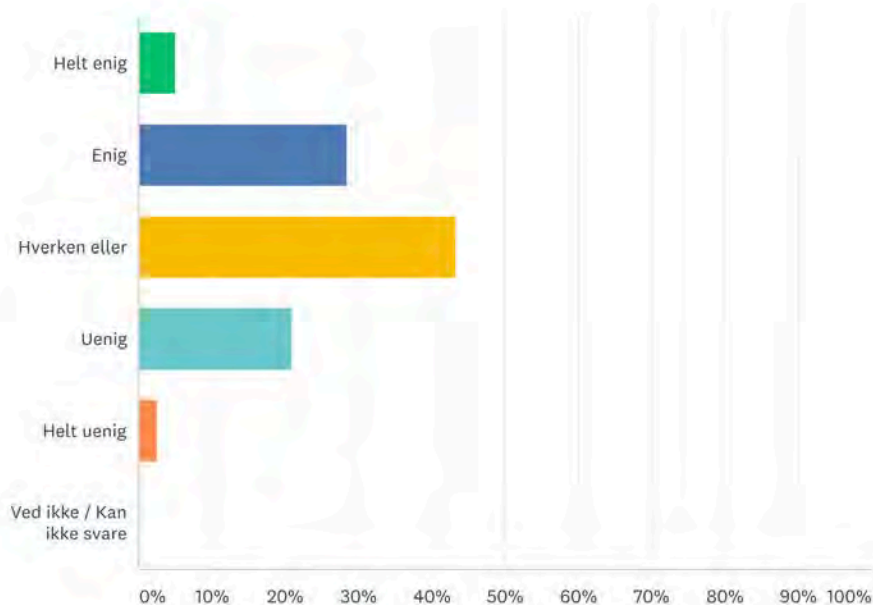
52. Butiks- og erhvervslivet har *gode tilbud* målrettet mennesker med demens.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	2,67% 2
▼ Enig	9,33% 7
▼ Hverken eller	40,00% 30
▼ Uenig	40,00% 30
▼ Helt uenig	8,00% 6
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	75

Erhvervs- og butikslivet Forståelse i butikslivet

53. Butiks- og erhvervslivet har *forståelse* for de særlige behov, mennesker med demens har.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	4,94% 4
▼ Enig	28,40% 23
▼ Hverken eller	43,21% 35
▼ Uenig	20,99% 17
▼ Helt uenig	2,47% 2
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	81

Erhvervs- og butikslivet

Kritik og kommentarer til butikslivet

54. Har uddybende kommentarer, kritik eller forslag til erhvervs- og butikslivets rolle i forhold til mennesker med demens?

- "Butikslivet har alt for travlt til at hjælpe da kunderne skal hurtigt gennem kassen."
- "Det er ikke nok at have forståelse for de særlige behov, der skal også handling på."
- "Jeg synes, at man skal ansætte flere sygeplejersker og opkvalificere personalet istedet for at nedsætte en masse grupper. Det, den demente har brug for, er tid og omsorg."
- "Det er stadig kommunens ansvar og ikke butikkerne eller erhvervslivet."
"Borger i kommunen kan ikke se om butikkerne er dement venlige. Man har ingen informationer om det. Det sammen forholder sig til erhvervslivet."
- "'Min' pårørende med demens kommer aldrig i butikker. Jeg har meget sjældent kunder med demens, eller jeg har i hvert fald ikke opdaget det."
- "Så længe den demente har en pårørende, der kan sørge for det daglige behov, går den demente ikke i butikker. Jeg ved, at hvis min mand kom i en butik, ville han ikke vide, hvor han skulle hen og glemme alt om, hvad han egentlig skulle købe."
- "Jeg er sikker på, at omsorgen i erhvervslivet er ok, men den demente kan måske slet ikke finde ud af penge m.m., og hvad det er der skal købes, så for min mand endte det ofte ikke godt og han blev ked af det, og det var bestemt ikke butikkens skyld."
- "Mange forretninger er personale reduceret, så det opdages sjældent, hvis en dement køber ind til mange mennesker, da de ikke kender dem."
- "Arbejder med svære demente, som ikke har nogen kontakt med butiks- og erhvervslivet."
- "Det er ikke alle butikker, der har lært at "scanne" en dement person, derfor er det nok svært for personalet. Det er dog også svært for pårørende at se demensen i starten."
- "Det er også vigtig at de reager når de oplever en dement. Som F.eks hvis samme person kommer flere gange samme dag og køber det samme."
- "Jeg synes ordet: "demensvenlighed" er et skrækkeligt ord! Ligesom ordet "handicapvenlig"! Vi skal være kyndige, kompetente, empatiske - ordet 'venlig' lyder så nedladende, hattedameagtigt!"
- "Kvickly i Vojens har super behandling af borgere med demens."

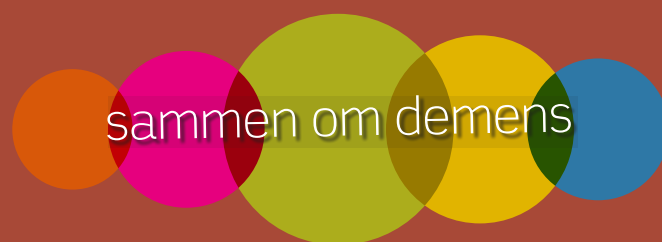
Det er vigtigt med åbenhed omkring det.....

sammen om demens

“Der er jo nogle, der allerede bliver demente som 40årige. Der tror jeg, at det er rigtig vigtigt, at man har åbenhed omkring det. For man kan jo ikke altid se det på vedkommende og så tænker man måske at de er fulde eller dumme. Hvis man har større åbenhed omkring det, så tror jeg også, at det er meget nemmere at hjælpe hele vejen rundt omkring det.”

Lone Bagger
Frøs Sparekasse

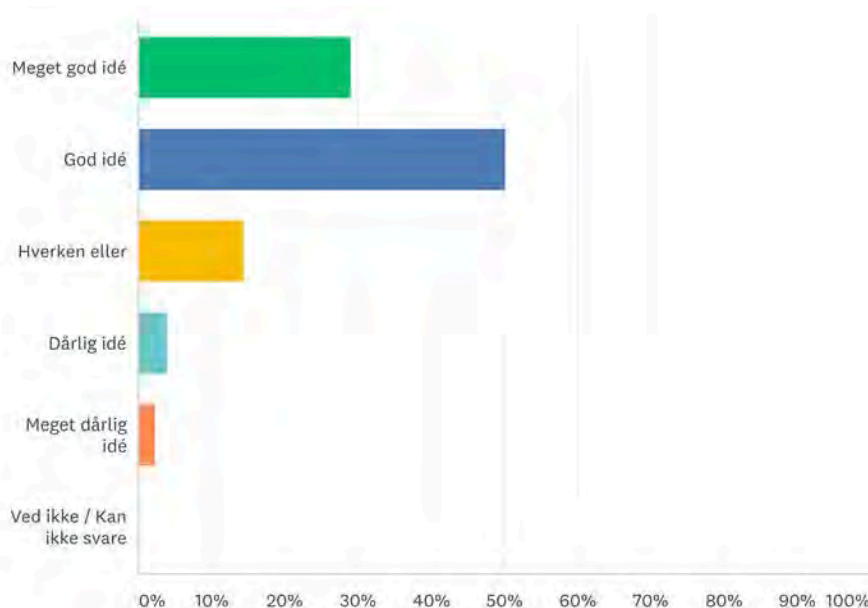
Erhvervs- og butikslivet: Ny initiativer

Haderslev Kommune samarbejder med erhvervs- og butikslivet om flere initiativer for at øge demensvenligheden i erhvervs- og butikslivet i Haderslev Kommune.

I spørgeskemaundersøgelsen er alle blevet bedt om at vurdere følgende initiativer for at øge demensvenligheden i erhvervs- og butikslivet i Haderslev Kommune.

Erhvervs- og butikslivet: Ny initiativer Kasse med god tid

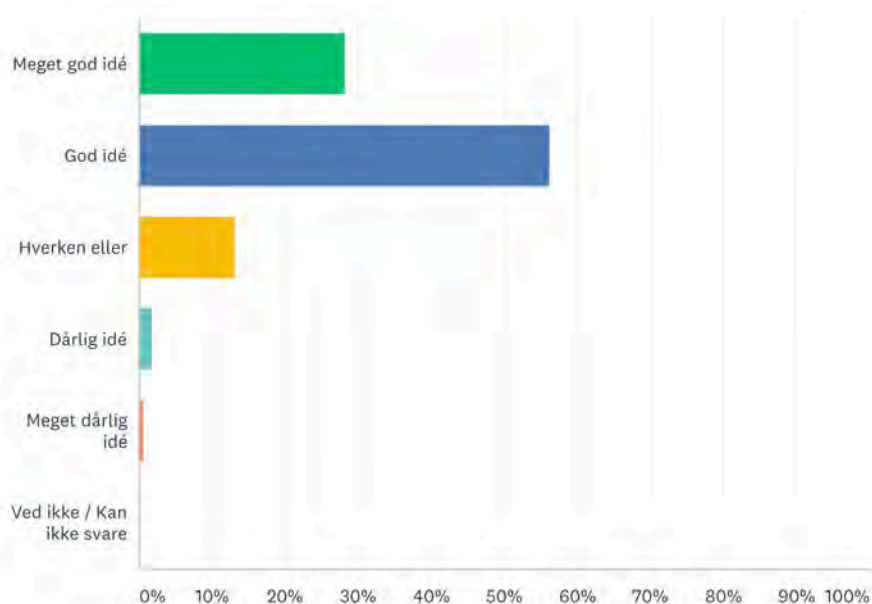
55. Dagligvarebutikkerne vil udvikle konceptet slow lane / "kassen med god tid" med det formål, at borgere med demens har bedre mulighed for at handle.

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	29,05% 52
God idé	50,28% 90
Hverken eller	14,53% 26
Dårlig idé	3,91% 7
Meget dårlig idé	2,23% 4
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	179

Erhvervs- og butikslivet: Ny initiativer Partnerskabsaftale

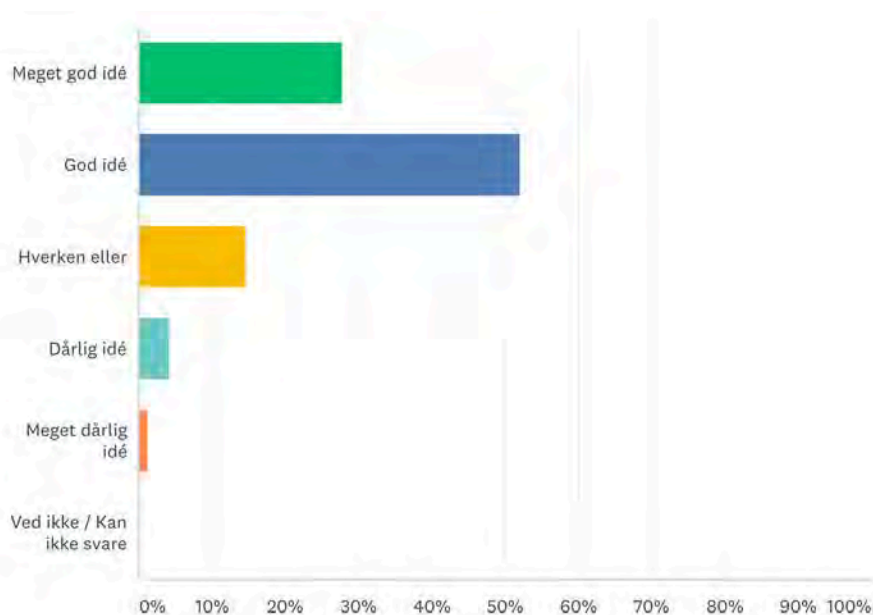
56. Erhvervs- og butikslivet indgår *partnerskabsaftale* om "Sammen om demens" og bidrager til forståelse og inklusion i samfundet af borgere med demens.

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	28,14% 47
God idé	56,29% 94
Hverken eller	13,17% 22
Dårlig idé	1,80% 3
Meget dårlig idé	0,60% 1
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	167

Erhvervs- og butikslivet: Ny initiativer Certificeringsmodel

57. Der udarbejdes en *certificeringsmodel* for butikker og virksomheder, som øger demensvenligheden.

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	27,88% 46
God idé	52,12% 86
Hverken eller	14,55% 24
Dårlig idé	4,24% 7
Meget dårlig idé	1,21% 2
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	165

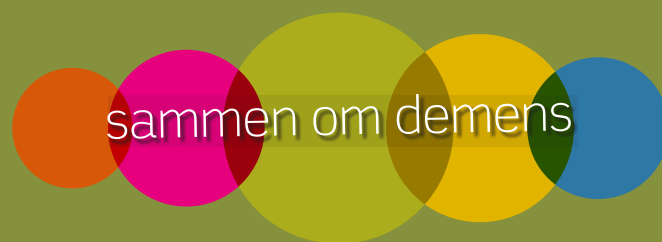
Det kræver, at vi åbner døren.....

sammen om demens

“Vi har mange beboere, som fx skal genhuses, mobiliseres og flyttes, og er der mennesker med demens, skal vi vide det, så vi kan hjælpe til i deres livssituation. I de udsatte boligområder har vi også en række nydanskere, for hvem demens måske er tabubelagt, det kræver også nogle interkulturelle kompetencer. Det kræver, at vi åbner døren, at vi håndterer og forholder os til det. Det bidrager vi meget gerne til.”

Allan Emiliussen
Boligsocial chef, Boligsociale helhedsplan

Bylivet og demens

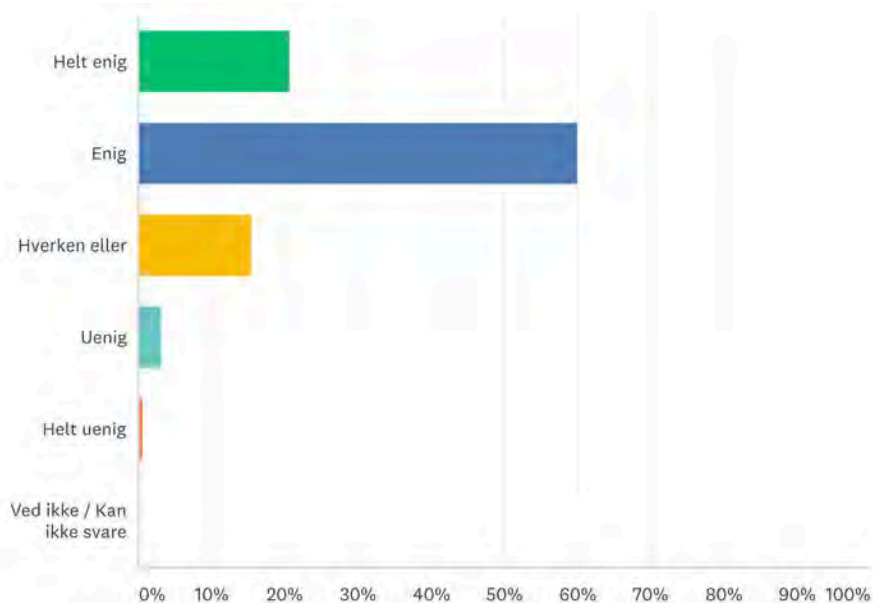
Haderslev Kommune arbejder med flere initiativer for at øge demensvenligheden i det offentlige rum og bylivet i Haderslev Kommune.

I undersøgelsen blev alle respondenter bedt om at vurdere deres enighed i en række udsagn om bylivet og det offentlige rum i forhold til mennesker med demens.

Bylivet og demens

Bylivets rolle for demens

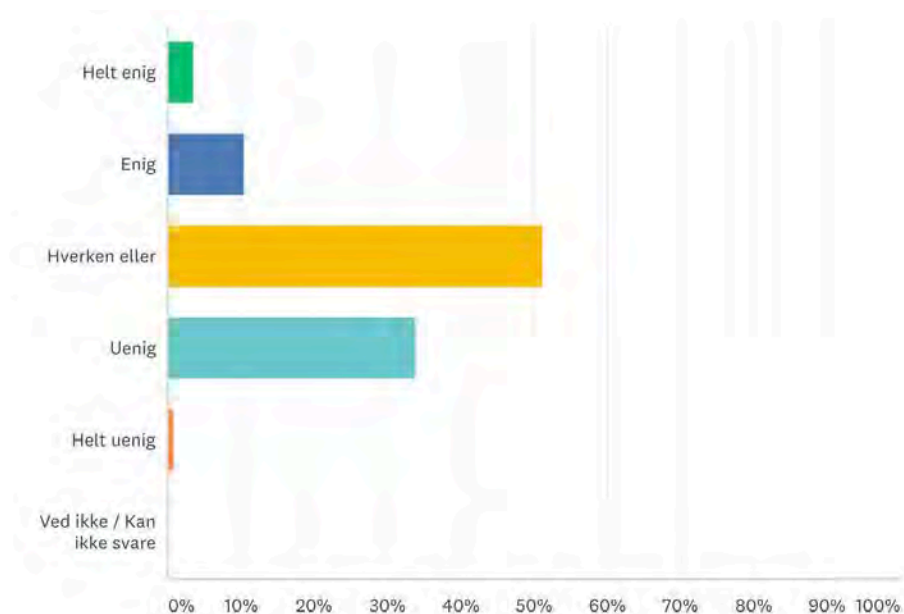
58. Det offentlige rum og bylivet spiller en *vigtig rolle* for mennesker med demens.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	20,65% 32
▼ Enig	60,00% 93
▼ Hverken eller	15,48% 24
▼ Uenig	3,23% 5
▼ Helt uenig	0,65% 1
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	155

Bylivet og demens Bylivets demensvenlighed

59. Det offentlige rum og bylivet er *demensvenligt*.

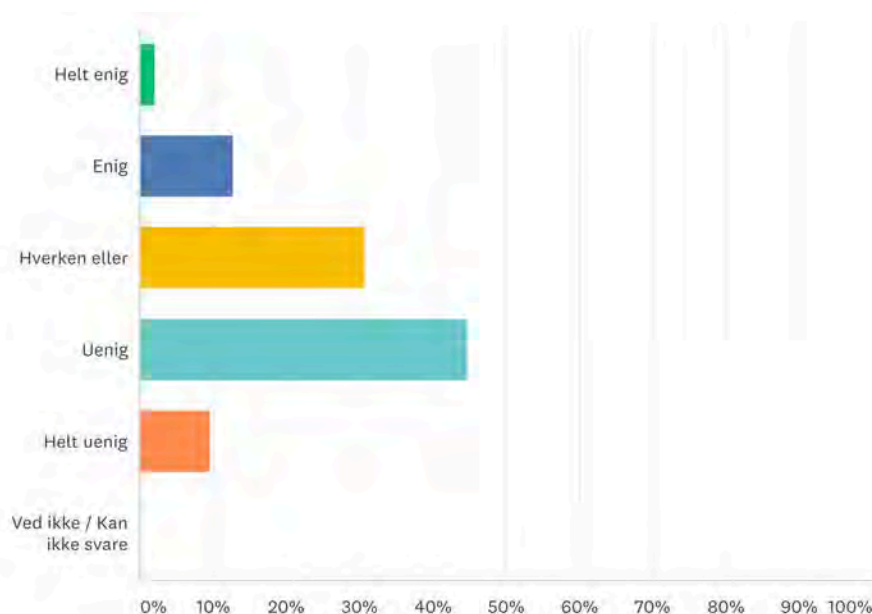

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	3,48% 4
▼ Enig	10,43% 12
▼ Hverken eller	51,30% 59
▼ Uenig	33,91% 39
▼ Helt uenig	0,87% 1
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	115

Bylivet og demens

Bylivets tryghed for demente

60. Pårørende til mennesker med demens *er trygge* ved, at demente er på egen hånd i det offentlige rum og bylivet i Haderslev Kommune.

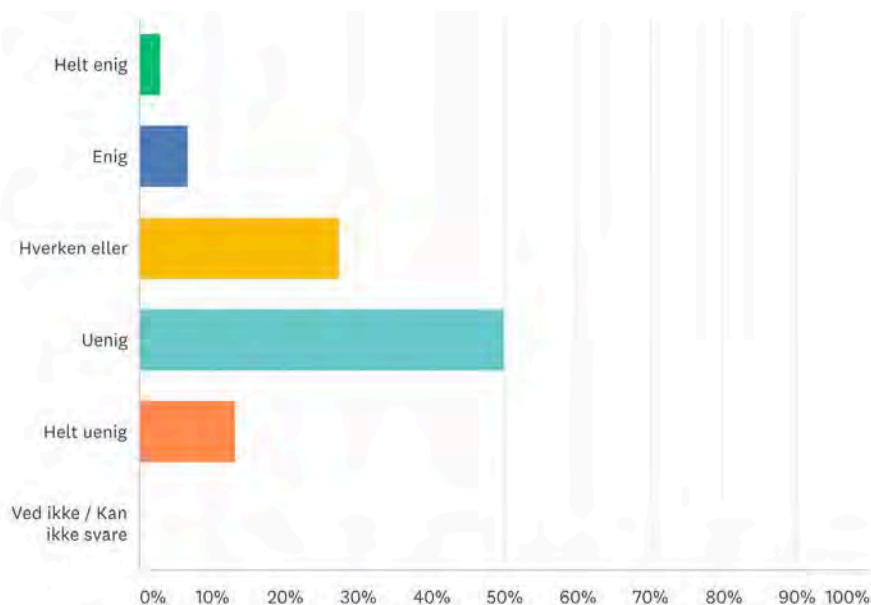

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	2,13% 2
▼ Enig	12,77% 12
▼ Hverken eller	30,85% 29
▼ Uenig	44,68% 42
▼ Helt uenig	9,57% 9
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	94

Bylivet og demens

Bylivets hensyn til demente

61. I det offentlige rum og bylivet er der taget særlige hensyn til mennesker med demens.

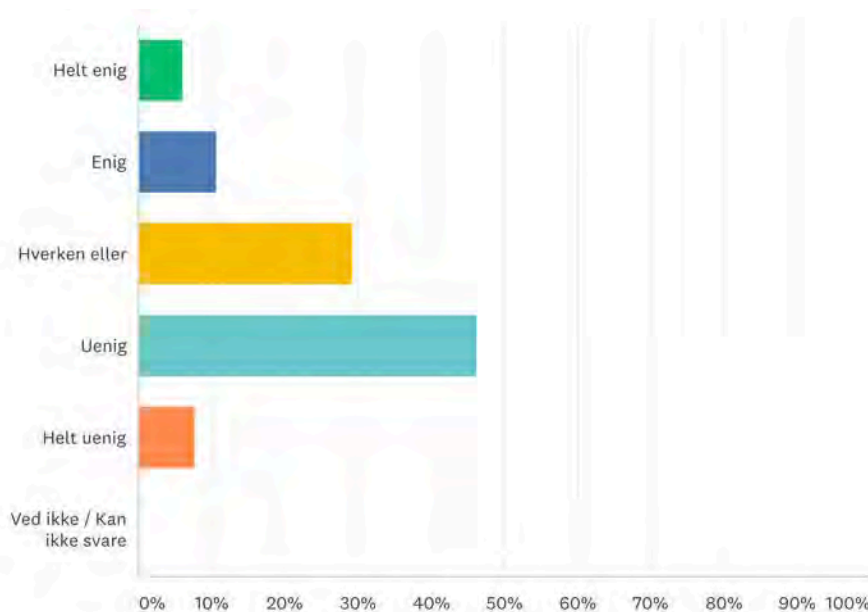

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	2,83% 3
▼ Enig	6,60% 7
▼ Hverken eller	27,36% 29
▼ Uenig	50,00% 53
▼ Helt uenig	13,21% 14
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	106

Bylivet og demens

Offentlig transport for demente

62. I Haderslev Kommune er den *offentlige transport* med fx busser indrettet, så det er demensvenligt.

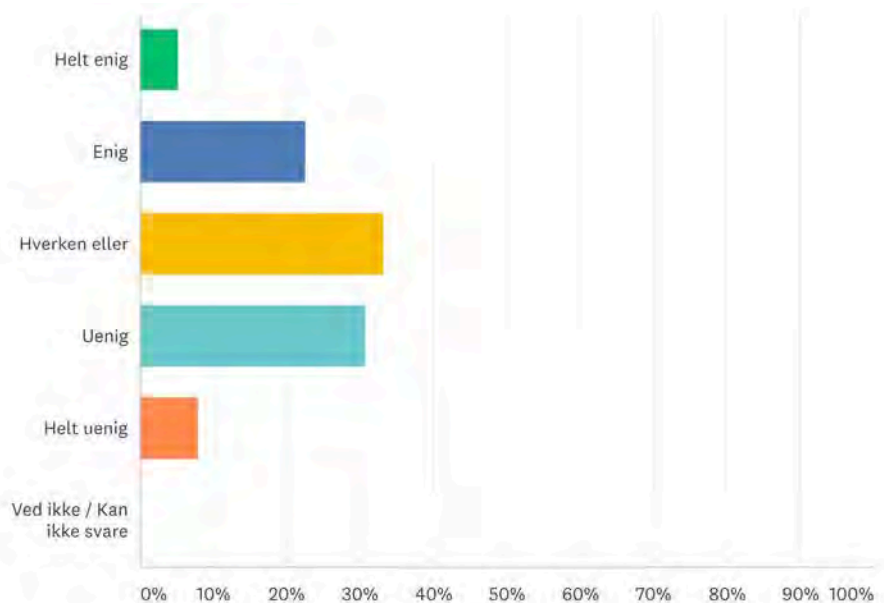

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	6,15% 4
▼ Enig	10,77% 7
▼ Hverken eller	29,23% 19
▼ Uenig	46,15% 30
▼ Helt uenig	7,69% 5
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	65

Bylivet og demens

Offentlige institutioner og demente

63. I Haderslev Kommune er de *offentlige institutioner* som fx biblioteker indrettet, så det er demensvenligt.

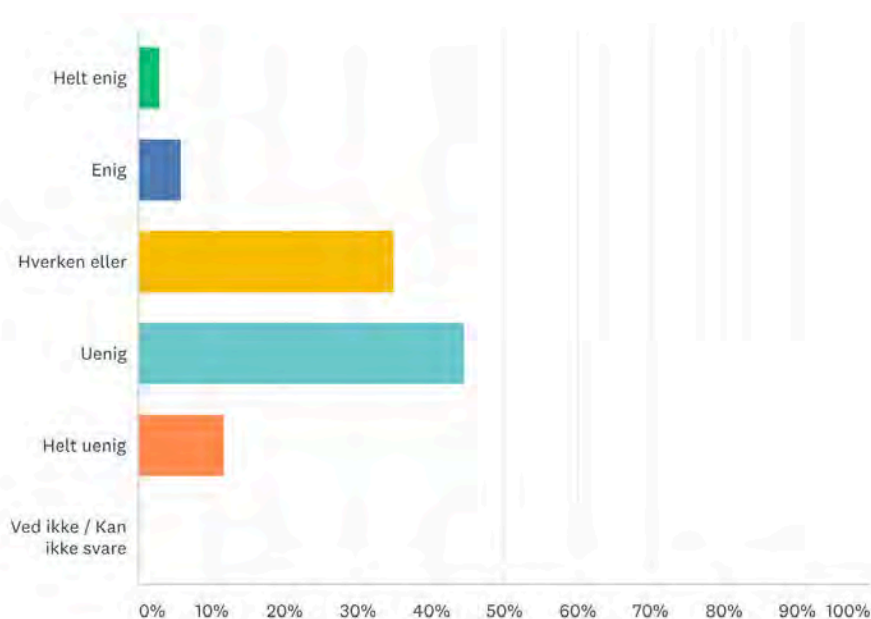

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	5,33% 4
▼ Enig	22,67% 17
▼ Hverken eller	33,33% 25
▼ Uenig	30,67% 23
▼ Helt uenig	8,00% 6
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	75

Bylivet og demens

Gader og stræder for demente

64. I Haderslev Kommune er *gader og stræder* indrettet, så det er demensvenligt.

SVARVALG	BESVARELSER
▼ Helt enig	2,91% 3
▼ Enig	5,83% 6
▼ Hverken eller	34,95% 36
▼ Uenig	44,66% 46
▼ Helt uenig	11,65% 12
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	103

Demente er forskellige og samarbejde er afgørende.....

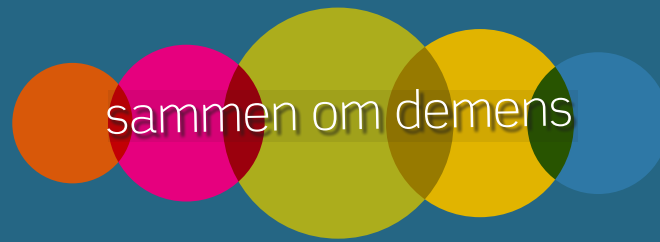

sammen om demens

“Mennesker med demens er jo vidt forskellige. Der er mange demensformer. Så det er vigtigt, når man kommer som frivillig, at man får lov til at lære den enkelte at kende godt. Og gerne sammen med den pårørende. Samarbejdet er jo overskriften for ellers kommer man ikke så langt.”

Lena Iversen

Frivillig besøgsven for demente

Viden og forståelse

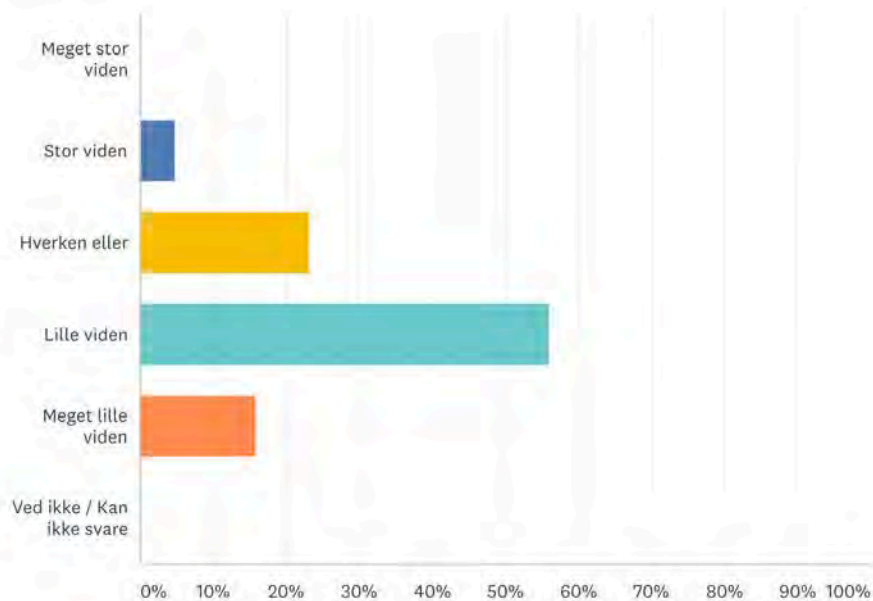
Alle respondenterne blev bedt om ud fra deres oplevelse at vurdere, hvor stor andre menneskers viden om og forståelse for demens og mennesker med demens er.

"I det følgende bedes du ud fra din oplevelse vurdere andre menneskers viden om - og forståelse for demens og mennesker med demens."

Viden og forståelse

Borgerviden om demens

65. Hvor stor *viden* har borgere i Haderslev Kommune generelt om demens?

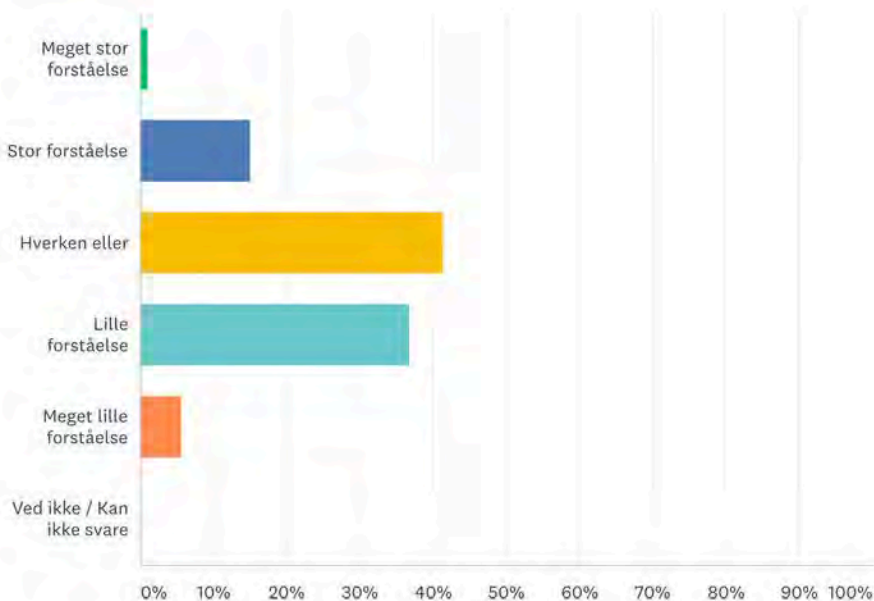

SVARVALG	BESVARELSER	
▼ Meget stor viden	0,00%	0
▼ Stor viden	4,80%	6
▼ Hverken eller	23,20%	29
▼ Lille viden	56,00%	70
▼ Meget lille viden	16,00%	20
▼ Ved ikke / Kan ikke svare	0,00%	0
I ALT		125

Viden og forståelse

Borgerforståelse for demens

66. Hvor stor *forståelse* har borgere i Haderslev Kommune generelt om demens?

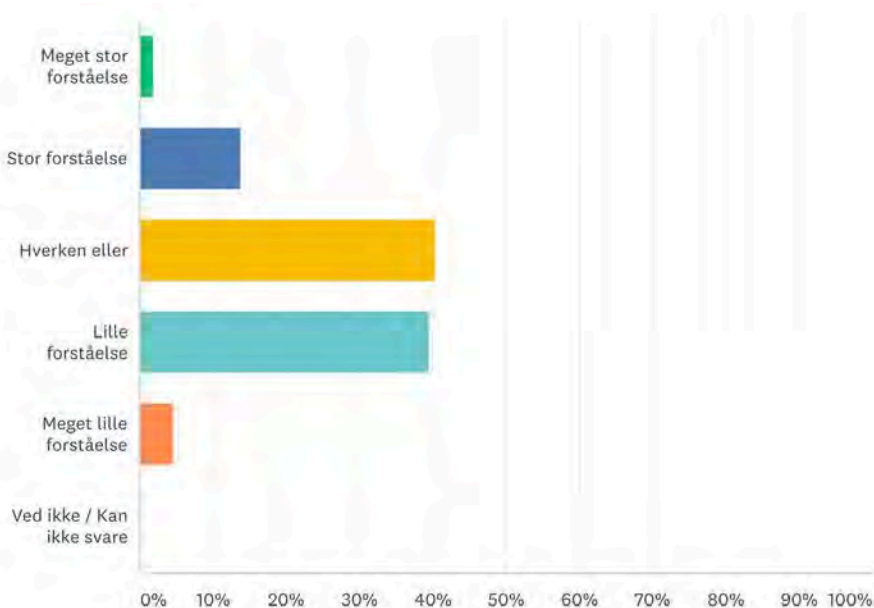

SVARVALG	BESVARELSER
Meget stor forståelse	0,94% 1
Stor forståelse	15,09% 16
Hverken eller	41,51% 44
Lille forståelse	36,79% 39
Meget lille forståelse	5,66% 6
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	106

Viden og forståelse

Borgerforståelse for særlige behov

67. Hvor stor forståelse har borgere i Haderslev Kommune generelt for de *særlige behov*, som mennesker med demens har.

SVARVALG	BESVARELSER
Meget stor forståelse	1,83% 2
Stor forståelse	13,76% 15
Hverken eller	40,37% 44
Lille forståelse	39,45% 43
Meget lille forståelse	4,59% 5
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	109

Viden og forståelse

Kritik og kommentarer om viden

68. Hvis du har uddybende kommentarer, kritik eller forslag til viden om - og forståelse for demens og mennesker med demens?

- "For lidt viden om demens og har travlt med andre gøremål nok i sig selv."
- "Jeg tror først at mennesker sætter sig ind i sygdommen demens når deres nærmeste bliver ramt."
- "Jeg tror det handler meget om hvor I stadiet af demens, hvor den pågældende befinder sig om hvor aktuelle ovenstående tilbud/ tiltag er realistiske jeg tror at pårørende inddragelse er noget af det som skal have høj prioritet."
- "Heldigvis er forståelsen opadgående, da der i medierne er stor fokus på demens."
- "Mangler oplysninger herom, hvis ikke man har demens tæt på sig."
- "Det er svært at få et bybillede for demente. I et bybillede får man MANGE informationer og det kan demente ikke håndtere. Demens udvikler sig forskelligt. Tryghed er meget afgørende for alle. Derfor ville der være optimal at man lavede en aflukket by til / for demente. Her kunne de gå alene rundt og være tryg."
- "Ofte vil mennesker med demens ikke færdes alene i bybilledet, på gader osv. De vælger sikre, trygge og genkendelige steder at gå. Kan ikke overskue for mange mennesker, så vi oplever at vedkommende ikke vil med ind til byen."
- "Det er et fortløbende arbejde, at acceptere forskellighed blandt os alle, ikke specifikt for demente."
- "Tror kun de berørte pårørte pårørende er interesseret+har viden."
- "Det er svært at have forståelse for demens, når man ikke kender til sygdommen."
- "Det kommer an på hvordan den demente er nogen er rolige og meget langsom i deres færden og andre over aktive."
- "Flere foredrag om demens i alle små som store byer."
- "Har været på Borgerservice med en begyndende dement person, det var en nedslående oplevelse for denne person, godt jeg var med."
-

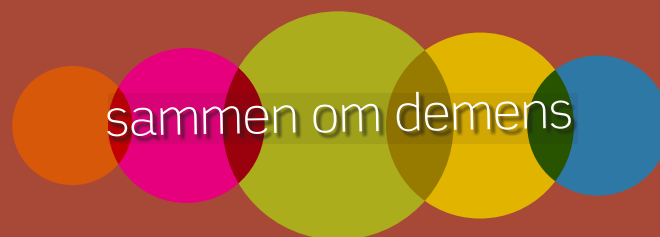
Velfærd er fællesskab.....

sammen om demens

“Jeg kan jo godt lide fællesskaber og velfærd for mig er et positivt ord der som handler om fællesskab. Forening betyder egentligt fællesskab. Alt det som kommunen støtter op om, kan jeg kun bifalde, og vi vil også gerne byde ind med alt det vi kan. ”

Sven Christensen
Formand for Haderslev Idrætsforening

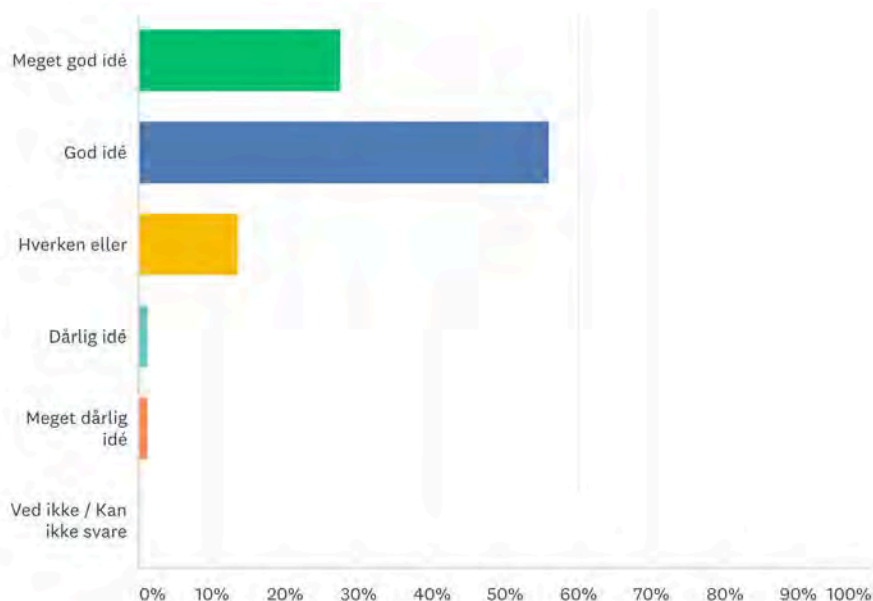
Bylivet og offentlige rum: Ny initiativer

Haderslev Kommune arbejder på flere initiativer for om flere initiativer for at øge demensvenligheden i det offentlige rum og bylivet i Haderslev Kommune.

I spørgeskemaundersøgelsen er alle blevet bedt om at vurdere følgende initiativer for at øge demensvenligheden i det offentlige rum og bylivet i Haderslev Kommune.

Bylivet og offentlige rum: Ny initiativer Design i byggeri og byplanlægning

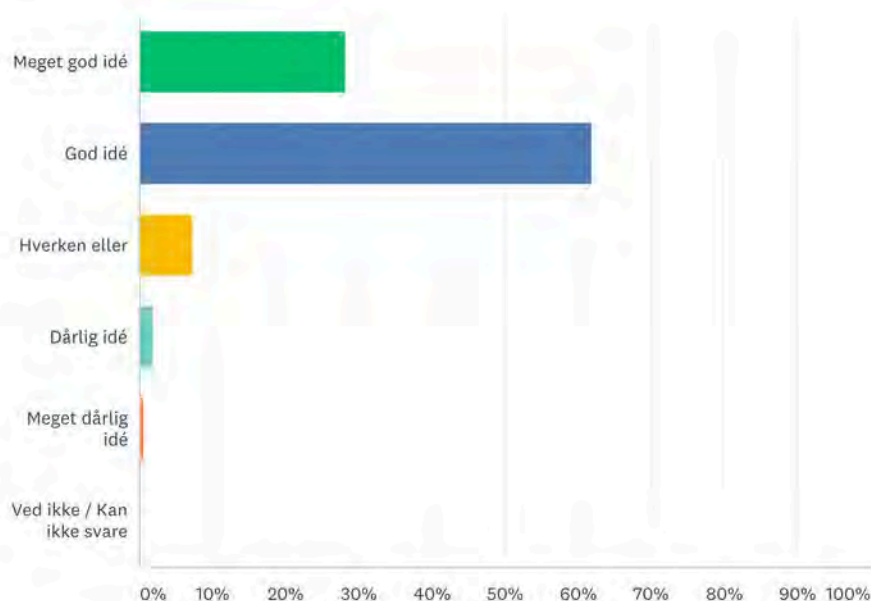
69. Indtænke demens i *design og indretning* af udvalgte eksisterende byggerier og nyt byggeri i kommunen, samt udvikle nye tiltag ved byplanlægning.

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	27,70% 41
God idé	56,08% 83
Hverken eller	13,51% 20
Dårlig idé	1,35% 2
Meget dårlig idé	1,35% 2
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	148

Bylivet og offentlige rum: Ny initiativer Ambassadører med viden og relationer

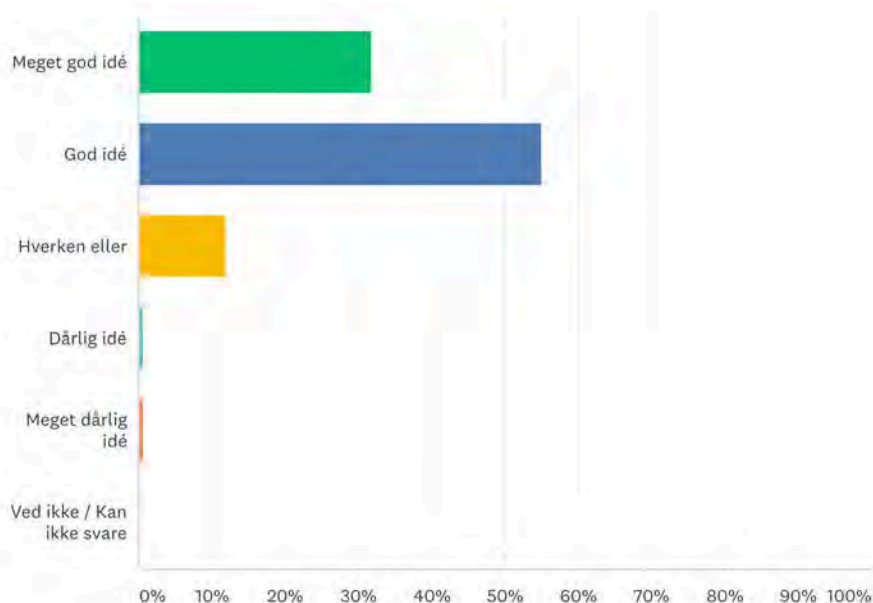
70. Udvikle uddannelseskoncept til *frivillige ambassadører*, som uddannes til at udbrede viden om demens og opbygge relationer til borgere med demens.

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	28,22% 46
God idé	61,96% 101
Hverken eller	7,36% 12
Dårlig idé	1,84% 3
Meget dårlig idé	0,61% 1
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	163

Bylivet og offentlige rum: Ny initiativer Drop-in-steder

71. Etablere *café drop-in-steder* ved fx plejecentre og andre udvalgte steder, hvor analyser af borgergrundlag viser særligt behov for drop-in steder.

SVARVALG	BESVARELSER
Meget god idé	31,79% 48
God idé	54,97% 83
Hverken eller	11,92% 18
Dårlig idé	0,66% 1
Meget dårlig idé	0,66% 1
Ved ikke / Kan ikke svare	0,00% 0
I ALT	151

Bylivet og offentlige rum: Ny initiativer

Afsluttende kritik og kommentarer

72. Hvis du har afsluttende kommentarer, kritik eller forslag til Haderslev Kommunes arbejde med mennesker med demens, kan du skrive dem her.

- "Mere viden til borgerne om personer med demens."
- "Jeg tror man vil få svært ved at få fat i folk med demens der skal komme frivilligt på "drop-in" steder."
- "Der findes stadig pårørende til demente, som helst skjuler deres ægtefælles demens, og som ikke ønsker at deltage i demenscafe el. Ign. Hvordan fjerner man dette tabu?"
- "Arbejdet må aldrig stoppe, da der hele tiden kommer nye udfordringer indenfor demens."
- "Jeg vil ønske at de som er og måske bliver demens får et godt liv, efter alle disse spørgsmål - hjælpe til."
- "Kommunen har taget fat på at gøre noget for demente, inden de kommer på plejehjem, men når de først er placeret på et demens plejehjem, glemmer de alle disse tanker. Jeg svarer af egen erfaring, så jeg vil nødig placeres på et demens plejehjem i Haderslev Kommune."
- "Drop - in - steder skal have fagpersoner eller uddannet frivillige som personale. Ellers bliver det urealistisk."
- "Der er heldigvis i disse år kommet en åbenhed omkring demens, så mit ønske er, at denne åbenhed bliver suppleret med en generel oplysning, så der udvikles en større forståelse i befolkningen for at det er en sygdom, der kan ramme alle. Vi skulle gerne komme dertil, at det bliver naturligt for den enkelte borger, at drage omsorg, hvis man møder en dement, der har hjælp behov. Fine og gode målsætninger gør det ikke alene!"
- "Man skal ikke gøre en dyd ud af selvfølgeligheder."
- "God ide med mere fokus."
- "Er der ikke nogen steder, hvor dette er afprøvet og vurderet ? Vigtigt at sætte ind hvor det giver mest værdi for pengene - Demente er ofte isolerede - Hvis det skal give mening at slippe dem ud i bybilledet skal de jo forsynes med en GPS, så de kan spores - Og det skal sikres politisk først."

Bylivet og offentlige rum: Ny initiativer Afsluttende kritik og kommentarer

72. Hvis du har afsluttende kommentarer, kritik eller forslag til Haderslev Kommunes arbejde med mennesker med demens, kan du skrive dem her.

- "Ingen tilbud til unge med demens hvilket ikke er acceptabelt."
- "Det er godt at øge informationsniveauet generelt i befolkningen. Det er vigtigt med en meget empatisk tilgang til den første diagnosticering og vejledning i forhold til den demente, så man selv ønsker at tage mod hjælpen, selvom det er et svært projekt."
- "Der er mange ting der spiller ind nogen har haft et meget aktiv liv og nogen har ikke haft andet end sit arbejde og så passe sit hjem og familie."
- "Husk demente hurtig bliver ensomme og ikke søger nye steder, bliver utrygge ved ting de ikke har oplevet før."
- "Husk at der er også demente uden for selve Haderslev by."

Det kører den rigtige vej.....

sammen om demens

“Jeg kan rigtig godt lide tanken om, at Haderslev bliver brandet for noget, så vi ikke altid er dem, der står ude fra og kigger ind, men at vi også engang imellem er dem, der kommer med et godt fremstød. Og der synes jeg, at Haderslev Kommune er ved at være rigtig godt med. Det kører den rigtige vej.”

Marianne Skovshoved
Sundheds- og familierådgiver,
Boligsociale helhedsplan

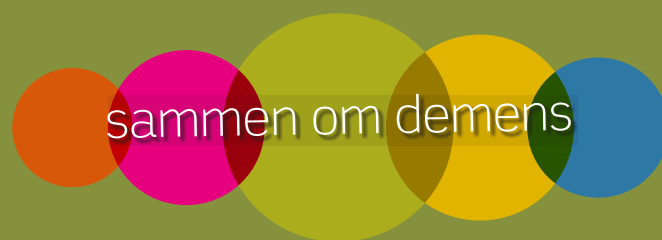
Frivillige skal klædes godt på.....

sammen om demens

“Når en frivillig skal ud i et hjem med en dement, skal de klædes rigtigt godt på. De skal være klar over, hvilke situationer de kan møde. Det er også vigtigt, at ægtefællen får en rigtigt god relation til den frivillige. De skal svinge sammen, de skal kunne snakke sammen om tingene.”

Inga Jensen
Frivillig i Ældresagen

Haderslev